

Zápis č. 8/4/2022 z riadneho rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska
27. apríla 2022 so začiatkom o 10,00 h.

Prítomní členovia Rady RTVS: Ján Balaščák, Tomáš Caban, Igor Gallo, Jozef Chudík, Dóra Hushegyiová, Martin Kabát, Martin Kákoš, Jarmila Mikušová, Ján Uličiansky

Hostia:

PhDr. Jaroslav Rezník – generálny riaditeľ RTVS

Mgr. Marek Knut – riaditeľ Sekcie GR RTVS

Radka Doehring – riaditeľka Sekcie ekonomiky RTVS

Anton Šulík – riaditeľ Sekcie programových služieb STV

Mgr. Michal Dzurjanin – riaditeľ Sekcie programových služieb SRo

Attila Lovász – poverený riaditeľ Sekcie spravodajstva a publicistiky RTVS

Miesto konania: Zasadačka GR RTVS, 6. posch., Mýtna 1, Bratislava

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania

Rokovanie zvolal, otvoril a viedol predseda rady I. Gallo. Na začiatku rokovania privítal všetkých prítomných. Skonštatoval, že je prítomných 9 členov rady a rada je schopná uznášať sa.

Navrhol zmenu poradia niektorých bodov oproti pôvodnému programu.

Členovia Rady RTVS vyslovili všeobecný súhlas s týmto návrhom.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 79/2022:

Rada RTVS schvaľuje program rokovania v nasledujúcom znení:

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania.
2. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS
3. Návrh 1. zmeny rozpočtu RTVS na rok 2022 (*spravodajca Dozorná komisia*)
4. Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2021 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom (*spravodajkyňa J. Mikušová*)
5. Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb RTVS Radou RTVS za rok 2021 (*spravodajca M. Kákoš*)
6. Vyhodnotenie vysielania seriálu Priznanie (*spravodajkyňa D. Hushegyiová*)
7. Odvolanie voči rozhodnutiu RTVS v zmysle zákona o slobode informácií (*spravodajca T. Caban*)
8. Odpočet plnenia Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018-2022 (*spravodajcovia: M. Kákoš, J. Balaščák, DK*)
9. Podnety a sťažnosti
10. Rôzne

Za: 9 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

2. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS

I. Gallo informoval, že z VKM prišla v pondelok informácia k voľbe GR RTVS, kde informujú, že voľba GR RTVS sa plánuje na júnové rokovanie NR SR a vypočutie kandidátov sa má uskutočniť 13.6.2022. Včera bola zverejnená už aj výzva na prihlasovanie kandidátov.

R. Doehring informovala, že k 30.4.2022 odchádza z RTVS. Poďakovala sa za doterajšiu spoluprácu.

J. Rezník doplnil, že R. Doehring ostáva ešte do 30.8.2022 v pozícii externého konzultanta pre oblasť ekonomiky.

I. Gallo takisto poďakoval za celú Radu RTVS R. Doehring za spoluprácu.

3. Návrh 1. zmeny rozpočtu RTVS na rok 2022 (spravodajca Dozorná komisia)

I. Gallo informoval, že rada v zmysle §8 ods. 1 písm. h) zákona č. 532/2010 o RTVS prerokúva a schvaľuje návrh rozpočtu Rozhlasu a televízie Slovenska na príslušný rozpočtový rok, vrátane jeho záväzných ukazovateľov.

Manažment RTVS predložil návrh tejto zmeny rozpočtu s odôvodnením, že:

„Predkladanú prvú zmenu rozpočtu si vynútil predovšetkým finálny výsledok roku 2021 v príjmovej ale najmä vo výdavkovej časti a táto zmena reflektuje skutočné príjmy a výdavky roku 2021, ako aj nárast nedaňových príjmov a príjmov z grantov a transferov pre rok 2022.“

R. Doehring odprezentovala predloženú zmenu rozpočtu. Prešla všetky položky, ktorých sa zmena dotýka.

J. Mikušová odprezentovala spravodajské stanovisko:

„Návrh rozpočtu RTVS na rok 2022 bol radou RTVS prerokovaný a schválený uznesením č. 246/2021 dňa 16 decembra 2021.

Na dnešné rokovanie predložil manažment RTVS návrh na jeho prvú zmenu. Návrh zohľadňuje oficiálny výsledok hospodárenia RTVS v roku 2021 a nárast nedaňových príjmov a transferov na rok 2022. Podľa dosiahnutého výsledku hospodárenia v roku 2021 návrh prvej zmeny rozpočtu na rok 2022 upravuje - zvyšuje počiatkový zostatok finančných prostriedkov k 1.1.2022 o 7 085 385 €. Záväzný ukazovateľ – celkový prebytok RTVS na rok 2022 zostáva aj po navrhovanej zmene rozpočtu nezmenený vo výške 200 000 €.

Návrh prvej zmeny rozpočtu popisuje disponibilné zdroje a ich použitie v roku 2022 v nasledovnom členení:

1. Úspora a vyššie príjmy v roku 2021 vo výške 6 279 257 €

Z tejto sumy bude použitých 3 703 362 € na krytie výdavkov na televíznu a rozhlasovú tvorbu vo výške a v členení :

sekcia programových služieb STV 1 632 034 €,

sekcia športu bo výške 733 600 €,

sekcia spravodajstva vo výške 258 000 €

rozhlasová výroba vo výške 16 000 €

a ostatné drobné výdavky

Na mzdy, odvody a stravovanie bude použitých 1 697 122 €.

Na čiastočné vykrytie finančných rezerv je určených 250 000 €.

Ostatné použitie je plánované na investičné výdavky 102 tis. €, výdavky na dane 153 tis. €, výdavky na materiál a služby pre sekciu techniky 142 560 € a iné drobné výdavky.

(podrobnejšie členenie obsahuje predložený materiál)

2. Vyššie presuny bežných platieb z roku 2021 do roku 2022 vo výške 624 315 €

3. Vyššie presuny kapitálových platieb z roku 2021 do roku 2022 vo výške 181 813 €

Ide o usporiadanie skutočných kapitálových presunov, predovšetkým zo zmluvy so štátom za roky 2019,2020 a 2021.

4. Navýšenie nedaňových príjmov roku 2022 o 1 437 343 €

V tomto prípade sa jedná o alokáciu dosiahnutých vyšších príjmov z reklamy v roku 2021 do jednotlivých programov vo výške 791 tis.€, o použitie poskytnutej dividendy MEDIA RTVS na výdavky na licenciu slovenskej hokejovej extraligy vo výške 606 tis.€ a o použitie ostatných vlastných príjmov na rozhlasové a televízne programy, spolu vo výške 41 tis.€.

5. Navýšenie grantov a transferov roku 2022 o 296 256 €

Navýšenie vzniklo podpísaním dodatku č.5A MK-15/2022/M na rok 2022 zmluvy so štátom. Budú finančne pokryté tri projekty : Fénix kultúrna pamiatka roka 60 tis.€, Vojenský čin roka 70 tis.€, Alexander Dubček – ľudská tvár politiky 166 tis.€.

6. Ostatné vyvolané úpravy medzi položkami.

Záväzné ukazovatele rozpočtu RTVS na rok 2022 po prvej zmene rozpočtu (v EUR)

Bežné výdavky	143 981 525	+ 8 479 030	152 460 555
Kapitálové výdavky	29 883 684	+ 299 954	30 183 638
Celkový prebytok	200 000	-	200 000“

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 80/2022:

Rada RTVS v zmysle § 8 ods. 1 písm. h) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje návrh 1. zmeny rozpočtu RTVS na rok 2022 v nasledovnej výške:

Záväzný ukazovateľ rozpočtu RTVS na rok 2022:

Bežné výdavky vo výške	152 460 555 €
Kapitálové výdavky vo výške	30 183 638 €
Celkový prebytok	200 000 €

Za: 9 / J. Balaščík, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

4. Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2021 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom (spravodajkyňa J. Mikušová)

I. Gallo informoval, že v zmysle § 19 ods. 13 zákona č. 532/2010 o RTVS musí Výročná správa o činnosti Rozhlasu a televízie Slovenska obsahovať aj stanovisko rady k výsledku hospodárenia Rozhlasu a televízie Slovenska s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu Rozhlasu a televízie Slovenska s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom.

J. Mikušová odprezentovala predložené stanovisko (celé znenie stanoviska sa nachádza v prílohe tohto zápisu).

I. Gallo prerušil rokovanie o tomto bode s tým, že sa cez prestávku naformuluje uznesenie k tomuto bodu.

Predložil návrh, aby sa teraz prerokoval bod týkajúci sa odpočtu plnenia Konceptie programovej služby.

8. Odpočet plnenia Konceptie riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018-2022 (spravodajcovia: M. Kákoš, J. Balaščík, DK)

J. Rezník formou prezentácie odprezentoval predložený materiál, ktorý obsahoval kapitoly: PROGRAMOVÁ LÍNIA - Programové služby STV1, 2, 3, Šport, :24, Programové služby SR, Spravodajstvo, Detská tvorba v RTVS, Regionálne štúdiá, Národnostné menšiny, ROZVOJOVÁ LÍNIA – Financie, Stavebný dlh a investície, Kreatívne centrá, Verejné obstarávanie, Ľudské zdroje, SOSR, Galéria RTVS, TECHNOLOGICKÁ LÍNIA – Technika a technológie, Online a nové médiá

M. Kákoš ako spravodajca za televíznu časť prečítal svoje stanovisko:

„Ak sa máme pokúsiť o objektívne zhodnotenie (a napriek tomu sa určite každý z nás nevyhne istej miere subjektivismu) päťročného pôsobenia generálneho riaditeľa RTVS Jaroslava Rezníka a jeho manažmentu, nemôžeme obísť spoločensko-politický kontext, v ktorom nastupoval do svojho funkčného obdobia. Žiaľ, v našich zemepisných šírkach vnímame zásahy politiky do verejnoprávneho vysielania pomaly ako tolerovanú normu, a kým v krajinách s vyššou politickou kultúrou sa to síce iste deje tiež, avšak v ďaleko menšej miere a rozhodne kultivovanejšie a akosi viac „pod pokrievkou“, u nás sme často svedkami nezakrytého, miestami až brutálneho politického nátlaku. Už samotný proces voľby generálneho riaditeľa je výsostne politickou záležitosťou a od počiatku preto generuje celý rad spochybňovaní, podozrení z politickej preferencie, útokov nie len na zvoleného riaditeľa, ale cez neho aj na celý systém verejnoprávneho vysielania a jeho orgány. Spomínam to preto, že tieto politické „ťahanie“ sprevádzali vo veľkej miere celé funkčné obdobie Jaroslava Rezníka, odčerpávali jemu aj celej inštitúcii množstvo energie, ba dokonca často doslova hádzali RTVS poľená pod nohy pri riešení podstatných programových, ekonomických a rozvojových otázok.

Rada RTVS počas celého pôsobenia generálneho riaditeľa Jaroslava Rezníka vyhodnocovala nie len parciálne dosahované úspechy či neúspechy, ale po dlhších časových úsekoch sa zaoberala a analyzovala i priebežný odpočet naplňania zámerov v jednotlivých oblastiach riadenia, rozvoja a naplňania programovej koncepcie. Preto aj terajšie obzretie sa za jeho päťročným pôsobením je ich sumarizáciou a zrejme preto nebude pre členov rady žiadnym prekvapením.

Pre začiatok teda začnime od začiatku. Jaroslav Rezník nastupoval na svoje funkčné obdobie v čase vypätého a totálne intolerantného politického zápasu. V tom mal omnoho komplikovanejšiu pozíciu než jeho predchodca Václav Mika, ktorý si do RTVS priniesol značnú mediálnu podporu (i podporu niektorých politických špičiek) z predchádzajúceho pôsobenia v Markíze, naviac nastupoval v situácii, kedy RTVS bojovala s technologickou zaostalosťou, chýbala funkčná organizačná štruktúra, výroba pravidelne kolabovala a sledovanosť televíznej časti spadla o viac než polovicu, prepadla sa dôveryhodnosť spravodajstva, namiesto rozvoja prišlo k rezignácii na vlastnú tvorbu a na naplňanie poslania moderného verejnoprávneho média. Od Miku a jeho manažmentu sa právom očakávalo, že spraví z RTVS modernú a akceptovanú inštitúciu média verejnej služby. Napriek mnohým „nášlapným mánam“ sa misie svojho mandátu zhostil úspešne, čo napokon konštatovala Rada RTVS pri zhodnotení jeho 5-ročného pôsobenia. Pre ďalšie funkčné obdobie bolo teda na čo nadviazať.

Jaroslav Rezník nastupoval do funkcie s jasne deklarovanou a premyslenou koncepciou riadenia a rozvoja RTVS. Jej systematické naplňanie však často komplikovali vnútorné spory a napätia, a to najmä v Sekcii spravodajstva a publicistiky, ako aj už zmienené ataky zo strany politikov a niektorých tzv. mienkotvorných inštitúcií, ktorí obviňovali RTVS z neobjektivity, manipulatívnych praktík a bránenia slobody v žurnalistickej práci. Útoky na spravodajstvo (a aj na iné sekcie RTVS) sa neskôr preniesli na pôdu parlamentu a eskalovali v ostatných dvoch rokoch. Nie každý z riaditeľov sekcie dokázal tieto tlaky ustáť a tak dochádzalo k ich častej výmene a situáciu v sekcii spravodajstva sa podarilo stabilizovať až v priebehu ostatných dvoch rokov. Napriek tomu si RTVS podľa prieskumov udržiavala pozíciu najsledovanejšieho a najdôveryhodnejšieho spravodajstva v našom mediálnom priestore. Aj Rada RTVS musela neraz vstupovať do konfliktov vo vnútri tejto sekcie, a hoci jej neprináleží robiť v takýchto prípadoch arbitra, snažila sa vždy nájsť cestu k upokojeniu situácie. Rovnako tak treba povedať, že generálny riaditeľ riešil spory s chladnou hlavou, neeskaloval často umelo a zvonka priživované konflikty a dokázal zväčša ponúknuť strategicky najlepšie východisko. Ak mu v tomto smere možno niečo vyčítať, tak neraz oneskorenú reakciu pri komunikácii s vonkajším prostredím (len ako príklad : neskoré odkomunikovanie dočasného pozastavenia Reportérov až po medializovaných vyhláseniach redaktorov, pričom však treba objektívne povedať, že tento krok vo výsledku relácii pomohol). Týka sa to predovšetkým začiatku jeho pôsobenia.

Pri svojom nástupe na post generálneho riaditeľa RTVS sa Jaroslav Rezník mohol oprieť predovšetkým o rozhlasovú časť. Ešte stále v nej pracovalo veľa ľudí, ktorí si ho pamätali z úspešného desaťročného pôsobenia v bývalom Slovenskom rozhlase. Tu sa mohol oprieť aj o svoje hlboko odborné znalosti rozhlasového vysielania. Ťažšiu situáciu mal v televíznej časti – tu bol pre väčšinu neznámym človekom, a preto sa ocitol pod mimoriadne pozorným, často až precitliveným pohľadom starých „televízakov“. A ich kritickým zhodnocovaním každého jeho rozhodnutia. V prvom roku sa mohol oprieť o kontinuitu v osobe riaditeľa Tibora Búzu, ktorý si za predchádzajúcich päť rokov vybudoval na tejto pozícii kredit a rešpekt. Po jeho odchode nastalo dočasné vákuum, ktoré neskôr nedokázal zaplniť Marek Ťapák a ako sa aj ukázalo, jeho menovanie do tejto funkcie nebolo optimálnym riešením. K stabilizácii televíznej časti prispel až nástup riaditeľa Antona Šulíka. Aj on musel spočiatku odolávať veľkým, najmä politickým tlakom (spomeňme si na ťažko akceptovateľné obvinenia zo strany mediálneho výboru z netransparentnosti, financovania a pod.), ale napriek tomu sa mi vidí, že tento tandem nateraz funguje. A čo funguje (i keď by sme určite narazili na viaceré problematické a polemické miesta), je výstup programu RTVS z televíznej obrazovky.

Predovšetkým - Jaroslav Rezník vždy vnímal RTVS ako verejnoprávne médium, a to jasne vymedzilo i základné stavebné kamene jeho Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS

a programovej služby 2018 – 2022 (ďalej len Konceptia), s ktorou oboznámil radu koncom roku 2017. Jej určujúcou premisou je verejnoprávna trojčlenka : informovať – vzdelávať – zabávať. Všeobecne možno konštatovať, že programové obdobie počas výkonu jeho mandátu zachovávalo vyvážený model verejnoprávneho vysielania, kedy sa proporčne dopĺňal verejnoprávny obsah s viacerými staršími i novými rekreatívnymi formátmi. Rovnako tak je dôležité, že pomer s akcentom na verejnoprávny obsah sa nepodpísal na klesajúcej sledovanosti, práve naopak, sledovanosť a podiel na trhu si udržali svoju pozíciu, dokonca sa kontinuálne zvyšovali a RTVS si v televíznej časti neraz vydobyla líderské postavenie. V programovej skladbe celkovo figurujú programy pre deti, vkusovo náročnejších divákov, kvalitné filmové akvizície a vlastná seriálová tvorba, ale aj programy pre širšiu divácku obec, čoho dôkazom je popularita viacerých zábavných formátov. Asi tu nie je priestor na vymenovanie kľúčových úspešných programov (za tých päť rokov by to bol dlhý zoznam), faktom však je, že Rada RTVS pri svojom každoročnom vyhodnocovaní programových služieb konštatovala, že RTVS napĺňa vo vysielaní všetky zákonom stanovené úlohy. Rovnako tak vyjadrila spokojnosť pri parciálnom vyhodnocovaní jednotlivých vysielacích štruktúr.

Samozrejme, každú dlhodobú koncepciu či víziu čaká napokon zrážka s realitou, a tá dokáže neraz výrazne „zamiešať s kartami“. Preto aj Rezníkova Konceptia doznala vo výsledku viaceru zmien. Napríklad v televíznej časti počítala s finálnym vysielaním troch plnoformátových služieb a jednej onlineovej. Trojka bola plánovaná ako športovo-publicistický okruh, štvorka (online) ako vysielanie pre detského diváka. Dnes vysielala STV v štyroch plnoformátoch a usiluje sa o piaty, pričom Trojka je viac-menej retro kanálom, štvrtý okruh je venovaný športu a pre spravodajstvo sa hľadá piata frekvencia. To iste nie je mienené ako kritika – čím viac plnoformátových služieb je schopná STV uplatniť vo vysielaní (aj keď vyvstáva otázka ich dlhodobej udržateľnosti vzhľadom na neriešené financovanie RTVS) tým lepšie. Navyše, spustenie samostatnej služby Šport je dlho požadovaným naplnením volania po jasnej profilácii jednotlivých programových služieb. Spomínam to ako dôkaz toho, že okolnosti akúkoľvek, i tú sebaaprepcovanejšiu koncepciu, nútia k istým (i zásadným) korekciám. Za podstatné však považujeme, aby výsledná synergia programových služieb pokrývala záujem celého spektra spoločnosti.

Pri odpočte päťročného funkčného obdobia GR nemôžeme obísť tak dôležitú oblasť akou sú investície. Nejde pritom iba dobiehanie istého technologického deficitu z predchádzajúcich rokov (čomu je venovaná veľká časť Konceptie), ale najmä o razantnú rekonštrukciu televíznych priestorov v Mlynskej doline a Košického televízneho štúdia. Tá v prípade Košíc kráča ruka v ruke aj s revitalizáciou výroby a najmä špecializáciou na produkciu detskej tvorby. Zároveň sa odštartovala nová etapa technologického rozvoja – spustenie projektu troch kreatívnych centier. V Rezníkovej Konceptii sa uvádza, že „...Budeme inovatívni pri príprave nových konceptov. Zadefinujeme si kritéria pre dosahovanie inovatívnych formátov. Rôznorodosť takto postaveného programingu, vývoja a podobne sa pretaví do „tradičných“ médií...“ a ďalej... „Zintenzívime spoluprácu s kreatívnym a mediálnym priemyslom, ktorí sú tvorcami verejného hodnotného obsahu...“. V časti venovanej rozvoju technickej realizácie v strednodobom a dlhodobom plánovaní kreatívnych centier je zahrnuté budovanie a rozvoj pracovísk pre digitálnu retuš obrazu a zvuku, pracoviska pre farebné korekcie, dobudovanie zvukových pracovísk pre postprodukciiu, najmä vybudovanie kvalitnej zvukovej mixážnej haly, priestoru pre kontrolné projekcie atď. A aj keď v čase predloženia Konceptie sa možno zdali takéto plány viac-menej utopické, dnes, pri spustení projektu kreatívnych centier, sa vtedajšia utópia začína premieňať na realitu a generálny riaditeľ so svojim manažmentom tak naplňajú významnú časť konceptie rozvoja RTVS.

Na záver sa teda pozrime na záver Konceptie z roku 2017. V ňom Jaroslav Rezník a jeho manažment charakterizujú v desiatich bodoch, v akej pozícii by sa RTVS mala nachádzať v roku 2022. Mnohé z nich sa podarilo naplniť, niektoré sú vo fáze rozbehu, iné, žiaľ, ostali iba v pozícii želaného, ako napríklad ten o udržateľnom financovaní. Ale tento dlhoročne neriešený problém, i napriek snahám tohto i predchádzajúcich manažmentov, je predovšetkým v rukách politikov. Rovnako tak ako nesystémové legislatívne zmeny (napr. pripravovaný mediálny zákon). Pri retrospektívnom pohľade na päťročné obdobie

Rezníkovho manažmentu určite nájdeme kadečo, čo by sa dalo robiť inak a možno efektívnejšie. Zároveň však nemôžeme nevidieť množstvo zrealizovaných programových počínov, podporu pôvodnej tvorby v seriálovej, filmovej koprodukčnej či vlastnej výrobe, udržanie alebo i posilnenie diváckej odozvy aj pri zachovaní verejnoprávneho charakteru média, rozsiahle rekonštrukčné projekty a výrobnú revitalizáciu štúdií, i napriek permanentnému podfinancovaniu dodržanie schválených rozpočtov a nevytváranie dlhu, prieskumami overenú dôveryhodnosť spravodajstva, odolávanie politickým tlakom a vplyvom, rozšírenie televíznych programových služieb a s tým súvisiacu ich profiláciu, spustenie systémovej koncepcie národnostného vysielania atď... To sú neprehliadnuteľné fakty.

Myslím si, že vzhľadom na častú nepriazeň vonkajšieho prostredia to vonkoncom nie je málo.“

J. Balaščák prečítal svoje stanovisko za rozhlasovú časť:

„Slovenský rozhlas s jeho 9 (s tromi Reginami 11) programovými okruhmi je neoddeliteľnou súčasťou verejnoprávnej RTVS. Keď pred štyrmi rokmi nastupoval súčasný generálny riaditeľ Jaroslav Rezník do funkcie, tak vo svojej koncepcii riadenia a rozvoja RTVS upozornil na jedno zo zásadných rizík inštitúcie – na dlhodobé neriešenie systémového financovania média verejnej služby. V tejto súvislosti predložil víziu, že sa otvorí racionálna odborná diskusia o benefitoch a rizikách spojených s možnými budúcimi spôsobmi financovania RTVS, ktorá povedie **k dosiahnutiu spoločenskej zhody na systémovom spôsobe financovania RTVS.**

Malo sa tak stať do konca roka 2019. Miesto naplnenia tejto vízie Najvyšší kontrolný úrad SR vo výsledku kontroly v roku 2021 konštatoval, že pri uplatňovanom spôsobe financovania RTVS „nedokáže reagovať na moderné trendy a držať krok s európskymi verejnoprávnymi televíziami, ktoré zriaďujú nové špecializované televízne kanály či investujú do digitalizácie“. Podľa národnej kontrolnej autority pritom „**Povinnosťou štátu je zaručiť verejnoprávnej inštitúcii dostatočné kompenzácie výpadku príjmov spôsobených zmenami legislatívy a v plnej miere tak zabezpečiť jej rozvoj a plnenie úloh**“.

Tento, z pohľadu inštitúcie a generálneho riaditeľa svojím spôsobom externý faktor, zásadným spôsobom určuje mantinely, v ktorých sa rozvíja (alebo chradne) tak rozhlas, ako aj RTVS ako celok. Táto časť „domácej úlohy“ štátu teda splnená nie je, a to napriek tomu, že predchádzajúce roky a mesiace života s pandémiou či aktuálne v tieni vojnového konfliktu celkom jasne hovoria o dôležitosti i nenahraditeľnosti média verejnej služby pre spoločnosť. Chod RTVS a teda ani SRo v uplynulých štyroch rokoch tieto obmedzenia nezastavili. Naopak, napriek obmedzeným finančným zdrojom dokázal aj Slovenský rozhlas napríklad postupne odstraňovať technologický deficit minulých období postupnou výmenou techniky, technológií i rekonštrukciou rozhlasových štúdií. Na druhej strane sa v rozhlase viackrát a na viacerých pozíciách skloňovalo nedostatočné mzdové ohodnotenie, nezohľadňujúce náročnosť či odbornosť vykonávanej práce. Problémom inštitúcie v personálnej oblasti je v tejto súvislosti tiež nedostatok finančných zdrojov na posilnenie počtu kmeňových zamestnancov v porovnaní s externými spolupracovníkmi.

V personálnej oblasti nemal manažment Jaroslava Rezníka šťastnú ruku najmä v začiatkoch jeho mandátu, keď sa nepodarilo pre vnútorné spory s riadiacimi pracovníkmi udržať skúsených redaktorov najmä v spravodajstve a publicistike. K narušeniu autorskej a personálnej kontinuity pritom došlo nielen v televízii, ale i v rozhlase.

K silným stránkam pôsobenia súčasného manažmentu v rozhlase patrí posilnenie národnostného vysielania, podpora autonómnosti regionálnych štúdií a tiež projekt budovania kreatívnych centier, ktoré sú síce primárne zamerané na televíznu časť, ale dá sa očakávať aj istá synergia v prospech rozhlasu.

Rezervy má rozhlas pre budúcnosť napríklad v oblasti zábavy (v televíznej časti to ide a v rozhlasovej nie?). Publicistiku v SRo by možno mohla osviežiť rozhlasová investigatívna alebo občianska publicistika v prípadnej spolupráci s regiónmi.

Hoci bola pozícia Slovenského rozhlasu za uplynulé roky stabilná, pri pohľade do budúcnosti sa čoraz častejšie spomína potreba mapovacej štúdie, ktorá by umožnila preformátovať vysielanie smerom k lepšej odozve na požiadavky poslucháčov. A takáto štúdia je opäť aj

otázkou peňazí. Jednou zo srdcoviek v projekte J. Rezníka v projekte v rozhlase bol aj návrat relácie Pozor zákruta do slovenského éteru. V parafráze citátu G. Galilea by si GR RTVS mohol povedať: a predsa sa relácia točí.“

J. Mikušová prečítala stanovisko k ekonomickej časti:

„Vo svojom Projekte riadenia a rozvoja RTVS **Paradox výberu 2.0.22** v roku 2017 súčasný generálny riaditeľ RTVS Jaroslav Rezník popísal východiskovú situáciu v spôsobe financovania verejnoprávnej inštitúcie RTVS, jej závislosť od štátnych dotácií, slúžiacich na vykryvanie strát, spôsobených nedostatočným objemom vlastných zdrojov.

Vyjadril ambíciu vyvolať otvorenie verejnej odbornej diskusie s cieľom dosiahnutia spoločenskej zhody na systémovom financovaní RTVS ako otvorenej participatívnej inštitúcie.

Kde sa nachádzame v roku 2022?

Model financovania, aj napriek tomu, že jeho nedostatky sú všeobecne známe, pretrváva dodnes, bez legislatívnej ochoty vykonať akúkoľvek systémovú zmenu. RTVS je aj v roku 2022 financovaná hybridne, to jest kombináciou vlastných príjmov s dotáciami od štátu formou príspevkov v zmluve so štátom na zabezpečenie verejnoprávneho vysielania.

Základné finančné zdroje RTVS tvorené predovšetkým príjmami za služby verejnosti ani zďaleka nestačia na krytie plnenia úloh, zadaných pre RTVS v zákone o RTVS.

Absencia akejkoľvek valorizácie koncesionárskych poplatkov v kombinácii s procesom starnutia slovenskej populácie a nárastom oslobodených platiteľov a neexistencia nastavenia ich systémovej refundácie je v protiklade s požiadavkou na vyrovnané hospodárenie RTVS.

Paradoxne, politickým záujmom motivovaná novelizácia zákona o úhradách za služby verejnosti a v nej obsiahnuté rozšírenie okruhu oslobodených platiteľov od 1 januára 2020, bola jediným štátnym zásahom do financovania RTVS.

Daná situácia umožňuje RTVS zostavovať len udržiavacie, konzervatívne rozpočty, bez potrebných rozvojových prvkov, naďalej pretrváva závislosť na dotáciách formou zmluvy so štátom a individuálne vyrokovaných kompenzácií, bez ktorých nie je RTVS schopná pokryť ani vlastné kapitálové potreby.

Uvedené je v rozpore s ambíciou GR Rezníka dosiahnuť v rokoch 2017-2022 vyrovnaný a rozvojový rozpočet RTVS ako základný predpoklad pre realizáciu jednotlivých dominánt projektu.

Ale, aby sme nezostali len v negativistickej rovine, je potrebné začať sa venovať vymenovaniu a zvýrazneniu dielčích úspechov, ktoré GR Rezník so svojím tímom počas hodnoteného obdobia napriek finančným obmedzeniam dosiahol:

- predovšetkým dlhodobá konsolidácia hospodárskeho výsledku RTVS, od roku 2018 hospodári RTVS s účtovným ziskom a vytvára si tak predpoklady na financovanie rozšírenia svojich programových služieb,
- aplikácia ekonomických nástrojov riadenia – kontroľing,
- aplikácia prvkov projektového riadenia v procese prípravy programových výrob s cieľom dosiahnutia zníženia nákladovosti na minutáž jednotlivých programových výrob.

Neustálou aktívnou akvizičnou činnosťou, identifikáciou a zefektívnením vymáhania nedoplatkov, sa darí držať trend mierneho medziročného nárastu výberu úhrad za služby verejnosti. Je dôležité, že RTVS si uvedomuje, že úroveň výberu sa blíži k zlomovej hranici – výber starých dlhov začína prevyšovať nad výberom bežných platieb, demografický vývoj je neúprosný a výpadok v tejto skupine príjmov bude narastať.

RTVS sa dlhodobo darí šírkou svojho programového portfólia a jeho kvalitou (vyjadrené vo výsledkoch prieskumov sledovanosti a dôveryhodnosti výstupov) realizovať nárast príjmov z reklamy a sponzoringu. Uvedené platí pre televíziu ako aj rozhlasovú oblasť výroby.

RTVS zvládla zemetrasenie na reklamnom trhu spôsobené dopadmi pandémie COVID 19 a opätovne zaznamenáva zvýšený záujem svojich partnerov, dokonca získava aj nových.

Množstvo energie, venované odbornej argumentácii vo vzťahu k Ministerstvu kultúry a financií SR prináša svoje ovocie vo forme každoročných kompenzácií výpadkov príjmom

z úhrad za služby verejnosti. Napriek tomu kumulatívny dlh narastá a opätovne sme na začiatku – na potrebe systémového štátneho zásahu.

Je pozitívne, že finančné prostriedky takto získané boli použité predovšetkým na opravy a rekonštrukcie dlhodobu neudržiavaného infraštruktúrneho majetku RTVS – rekonštrukcia striech a fasád vybraných objektov v Mlynskej doline v Bratislave, rekonštrukcia budovy v Košiciach, rekonštrukcia a vybavenie priestorov pre Šport a Trojku, rekonštrukcie rozhlasových vysielacích pracovísk, domček Deduška Večernička - to sú len niektoré príklady z nastúpenej cesty znižovania technického a stavebného dlhu RTVS.

Rovnako pozitívne hodnotíme efektívnosť použitia finančných prostriedkov poskytnutých zo Zmluvy so štátom. Samozrejme, že chyby neurobí len ten, čo nič nerobí – v roku 2020 následná finančná kontrola z MK SR identifikovala aj určité nedostatky, RTVS prijala potrebné opatrenia. Toto tam aj nemusí byť.

Ďalší, nový, zdroj financovania potrieb RTVS, sú prostriedky zo zdrojov EÚ.

RTVS so svojím projektom vybudovania regionálnych kreatívnych centier v Bratislave, Košiciach a v Banskej Bystrici uspela a jeho realizácia umožní poskytovať špičkové priestory a technológie kreatívnym tvorcom a výchove mladých odborníkov. Získaný finančný objem je úctyhodný, prevyšuje sumu 22 mil. €. Celková nefinančná – obsahová očakávaná pridaná hodnota tohto projektu niekoľkonásobne prevýši vstupné investície.

Nie je toho málo, čo GR Rezník so svojím tímom počas hodnoteného obdobia dosiahol. Tak, ako uviedol M. Kákoš vo svojej časti hodnotenia, určite sa dajú nájsť v práci GR Rezníka aj rezervy, nie všetko sa podarilo, nie všetko vyšlo efektívne, ale pozitívna ekonomická faktografia je neúprosná a nespochybniteľná.

Z ekonomického pohľadu je chvályhodná permanentná snaha o vyťaženie maxima z minimálnych možností, ktoré mu systém financovania RTVS umožnil. V rámci svojho manažérskeho dosahu vykonal zaslúžený rozsah práce, ktorý je potvrdený nespochybniteľnými výsledkami. Počas dvoch posledných rokov svojho funkčného obdobia obstál vo funkcii krízového manažéra a previedol RTVS obdobím pandémie COVID 19 aj po ekonomickej stránke efektívne.

V roku 2021 vykonaná kontrola NKÚ nezistila zásadné zistenia, prijala odporúčacie opatrenia v oblasti riadiacej dokumentácie, ktoré si RTVS osvojila.“

M. Dzurjanin k zábavníkom v rozhlase uviedol, že zdvojnásobili ich počet. Nájsť tvorcov zábavníkov nie je jednoduché, stále sa hľadajú tvorcovia, pretože nie je jednoduché vyrábať takúto reláciu na mesačnej báze. Je si však vedomý tejto rezervy. K investigatíve uviedol, že to súvisí s finančnou poddimenzovanosťou inštitúcie. K odchodu skúsených redaktorov skonštatoval, že bol problém s ich spôsobmi práce a po ich odchode stúpila dôveryhodnosť spravodajstva.

I. Gallo skonštatoval, že tu odznelo viacero informácií, ktoré aj patria aj nepatria k tejto téme. Vysvetlil, že hovorí o aktivitách externého prostredia, zmene modelu financovania RTVS.

J. Rezník spresnil, že v roku 2020 bolo už dohodnuté v pracovnej skupine na MK SR, že sa koncesie zdvihnú, o čom sa potom rozhodlo, že nie.

I. Gallo pokračoval a za pomoci faktov a čísel sa pokúsil zhodnotiť pôsobenie J. Rezníka: RTVS sa podarilo hospodáriť so ziskom, nárast o 3 programové služby oproti roku 2017, najlepší výsledok v celodennom podiele na trhu za ostatných 11 rokov, v prime time najlepší výsledok za posledných 12 rokov, spravodajstvo najobjektívnejšie 9x po sebe, dosiahnutie najvyššej dôvery RTVS – 67%, hlavná spravodajská relácia – najvyššia sledovanosť za posledných 13 rokov, seriál Hniezdo a Priznanie najsledovanejšie od roku 2014, nárast produkcie a koprodukcie filmov a seriálov: zo 45 na 70, resp. zo 16 na 17, hlavná spravodajská relácia v sledovanosti najlepší výkon za posledných 12 rokov, najobjektívnejšie spravodajstvo podľa prieskumu Reuters, O 5 min. 12 najvyššia sledovanosť od zavedenia peplemetrov. Pripomenul, že RTVS získala 26 mil. € v súvislosti s kreatívnymi centrami. Faktom je, že odborníci v RTVS nezarábajú toľko, koľko by mali, ale priemerná mzda za J. Rezníka stúpila o 15%. Skonštatoval, že J. Rezníkovi sa podarilo naplniť projekt, s ktorým uspel vo voľbách napriek nežičlivosti externého prostredia a RTVS má svoje miesto v mediálnom prostredí. RTVS sa podľa neho v tomto čase posunula. Súhlasí s tým, že

rezervy sú v promptnosti pri komunikácii smerom do externého prostredia. Myslí si, že J. Rezník zanecháva verejnoprávneho vysielateľa v dobrej kondícii.

J. Chudík má pocit, že sa urobil kus roboty. Upozornil, že celospoločenské súvislosti sú nesmierne dôležité pri hodnotení tohto projektu. Má pocit, že GR RTVS urobil viac ako mal v projekte. Dosah kreatívnych centier je podľa neho mimoriadne ďaleký. Ocenil, že GR RTVS vyjednal pre RTVS množstvo financií z Európskych fondov. Nemá pocit, že by niektorá zložka bola zanedbávaná. Upozornil, že sa znížil počet právnych sporov, ktoré RTVS má a ktoré boli dlhodobé. Je potrebné si uvedomiť, že aj sledovanosť sa rozdelila medzi jednotlivé programové služby a celkovo RTVS nestratila.

M. Kákoša teší, že aj napriek občasným kontroverziám, tak sa aj rada aj GR RTVS snažili posunúť túto inštitúciu ďalej. Rada RTVS vždy konštatovala, že RTVS si plní všetky povinnosti vyplývajúce zo zákona.

I. Gallo pripomenul, že rada je orgán dohľadu a byť príliš osobný pri hodnotení, nie je dobré a treba sa pozerieť na plnenie povinností vyplývajúce zo zákona.

I. Gallo prerušil rokovanie o tomto bode s tým, že cez prestávku sa naformuluje uznesenie.

5. Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb RTVS Radou RTVS za rok 2021 (spravodajca M. Kákoš)

I. Gallo informoval, že v zmysle § 19 ods. 13 zákona č. 532/2010 o RTVS musí Výročná správa o činnosti Rozhlasu a televízie Slovenska ďalej obsahovať aj vyhodnotenie vysielania jej televíznych a rozhlasových programových služieb radou. Materiál vypracovali členovia Rady RTVS zvolení za oblasť rozhlasového a televízneho vysielania. Od začiatku tohto roka sa na rokovaní rada postupne venovala jednotlivým častiam tohto vyhodnotenia, čiže sa na predchádzajúcich rokovaní tomu venovala veľmi podrobne. Záverečný návrh dal dokopy M. Kákoš a zapracoval tam aj pripomienky, ktoré počas týchto rokovaní odzneli a vypracoval explikáciu, ktorá je tiež súčasťou vyhodnotenia.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 81/2022:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. b) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje *Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2021* v predloženej znení, ktoré je ako príloha č. 2 súčasťou tohto uznesenia.

Za: 9 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

6. Vyhodnotenie vysielania seriálu Priznanie (spravodajkyňa D. Hushegyiová)

A. Šulík odprezentoval predložený materiál. Tvorba vlastných seriálov je podľa neho cesta, ktorou by sa mala RTVS uberať a myslí si, že by mal vzniknúť aspoň jeden seriál ročne.

D. Hushegyiová odprezentovala svoje stanovisko:

„Môžeme konštatovať, že sa RTVS so seriálom *Priznanie* pričínila o ďalší kvalitný a originálny seriál v ponuke domácich televízií.

*Televízne seriály zažívajú renesanciu v celej Európe, preto je veľmi dôležité, že RTVS ešte v roku 2014 vstúpila do tohto procesu kvalitným spôsobom a to so seriálom *Kolonáda* a potom s veľmi úspešným projektom *Hniezdo*.*

Voľné pokračovanie príbehu rodiny Važanovcov, spojené s osudom sýrskej imigrantky, bol dobrým základom na ďalší príbeh. Presentovanie azylového procesu pre cudzincov, svet prevádzáčov, boj dobrých a zlých policajtov, rozmery korupcie na Slovensku, osud človeka ktorý vyrastal v detskom domove a sám si musel nájsť cestu medzi dobrom a zlom – tieto paralelné príbehy poukázali veľmi zaujímavé segmenty nášho sveta.

Hodnotím pozitívne, že seriál sa odvážil tematizovať aj také citlivé otázky, ako rasizmus a intolerancia v každodennom živote alebo problematiku homosexuality. V našej spoločnosti je čoraz hrubšie prítomná nenávisť k inakosti, preto je dôležité, že tento seriál sa zaoberal aj s týmito citlivými otázkami.

Vynikajúce herecké výkony, dobrá dramaturgia, zaujímavý príbeh s atmosférou severských kriminálnych seriálov – boli najdôležitejšími špecifikami seriálu Priznanie.“

M. Kákoš ocenil, že sa udržuje kontinuita pri tomto type seriálov a sledovanosť narastá.

I. Gallo prerušil rokovanie o tomto bode s tým, že cez prestávku sa naformuluje uznesenie.

9. Podnety a sťažnosti

Členovia Rady RTVS prerokovali došlú poštu a dohodli sa na spôsobe jej vybavenia.

I. Gallo po prestávke predložil návrhy na uznesenia a dal o nich hlasovať:

K bodu č. 4:

Uznesenie č. 82/2022:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. c) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje *Stanovisko k výsledkom hospodárenia RTVS v roku 2021* v predloženom znení, ktoré je ako príloha č. 1 súčasťou tohto uznesenia.

Za: 9 / J. Balaščík, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

K bodu č. 6:

Uznesenie č. 83/2022:

Rada RTVS:

- a) prerokovala a berie na vedomie Vyhodnotenie vysielania seriálu Priznanie,
- b) vysoko hodnotí kvalitu projektu a podporuje výrobu obdobných vlastných seriálov

Za: 9 / J. Balaščík, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

K bodu č. 8:

Uznesenie č. 84/2022:

Rada RTVS:

1.

- a) Prerokovala a berie na vedomie Odpočet plnenia Konceptie riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018-2022.

2.

- a) Konštatuje, že sa GR RTVS Jaroslavovi Rezníkovi podarilo napriek zložitým spoločenským a ekonomickým podmienkam počas funkčného obdobia naplniť hlavné ciele Konceptie riadenia a rozvoja RTVS.
- b) Konštatuje, že RTVS pod jeho vedením dosiahla výrazný pokrok v programovom, technologickom a investičnom rozvoji.

Za: 8 / J. Balaščík, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát, M. Kákoš,
J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0
Zdržal sa: 1 / T. Caban /
Neprítomní: 0
Uznesenie bolo prijaté.

7. Odvolanie voči rozhodnutiu RTVS v zmysle zákona o slobode informácií (spravodajca T. Caban)

Tento bod bol prerokovaný v neverejnom režime.

I. Gallo po skončení neverejnej časti predložil návrhy na uznesenia a dal o nich hlasovať:

Uznesenie č. 85/2022:

Rada RTVS sa odvolaním Silvie Hudáčkovej z 30.03.2022 voči rozhodnutiu RTVS z 22.03.2022 sp. zn. 42/2022, OP-017852/2022, ktorým bola zamietnutá jej žiadosť o sprístupnenie informácií a ktoré bolo podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci nebude zaoberať, keďže nebolo v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v zákonom stanovenej lehote doplnené v listinnej podobe, v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci, alebo ústne do zápisnice.

Za: 9 / J. Balaščík, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0
Zdržal sa: 0
Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

Uznesenie č. 86/2022:

Rada RTVS na základe § 8 ods. 1 písm. p) zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, v súlade s čl. 3 ods. 8 Štatútu Rady RTVS zrušuje podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) rozhodnutie Rozhlasu a televízie Slovenska o odmietnutí sprístupnenia informácií zo dňa 22.03.2022, zn. 40/2022 a vec vracia RTVS na nové prejednanie a rozhodnutie.

Za: 9 / J. Balaščík, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0
Zdržal sa: 0
Neprítomní: 0

Uznesenie bolo prijaté.

10. Rôzne

I. Gallo poďakoval všetkým zúčastneným za spoluprácu a ukončil rokovanie Rady RTVS.

V Bratislave 3.5.2022.
Zapísal: Adam Mozolák
tajomník Rady RTVS

Overovateľ:
Ján Uličiansky

Mgr. Igor Gallo
predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Kompletný zvukový záznam z rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska prehľadne usporiadaný podľa prerokovávaných bodov je možné si vypočúť na www.rtv.s.sk.

Príloha č. 1:

Stanovisko Rady RTVS k výsledku hospodárenia RTVS v roku 2021 s osobitnou pozornosťou venovanou hospodáreniu RTVS s finančnými prostriedkami poskytnutými na základe zmluvy so štátom.

RTVS hospodárila v roku 2021 podľa rozpočtu, ktorý bol zostavený v súlade s § 19 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS a ktorý bol schválený radou RTVS 17. decembra 2020 uznesením č. 139/2020.

Schválené záväzné ukazovatele rozpočtu :

- Bežné výdavky vo výške 140 509 560 €
- Kapitálové výdavky vo výške 6 315 102 €
- Celkový prebytok vo výške 200 000 €

Počas roka 2021 bol rozpočet RTVS na rok 2021 upravený dvomi zmenami , ktoré schválila Rada RTVS a konečná výška záväzných ukazovateľov bola nasledovná:

- Bežné výdavky vo výške 150 838 563 €
- Kapitálové výdavky vo výške 10 076 176 €
- Celkový prebytok vo výške 200 000 €

Takto upravené záväzné ukazovatele boli v roku 2021 plnené na:
v €

Záväzný ukazovateľ rozpočtu RTVS	rozpočet 2021	skutočnosť rok 2021	plnenie rozpočtu v %
bežné výdavky	150 838 563	126 898 515	84,13
kapitálové výdavky	10 076 176	2 716 989	26,96
celkový prebytok	200 000	40 085 385	x

Plnenie všetkých záväzných ukazovateľov rozpočtu bolo v roku 2021 v rámci schválených limitov.

Bežné výdavky boli čerpané na 84,13%, kapitálové výdavky na 26,96%.

Výška dosiahnutého celkového prebytku 40 085 385 € je ovplyvnená nevyčerpanými alokovanými prostriedkami zo Zmluvy so štátom, prostriedkami z kompenzácií, zo sumy prostriedkov pripravených na presun do roku 2022, ako aj dosiahnutými vyššími príjmami.

Plnenie príjmov

Príjmy, vrátane príjmových finančných operácií boli dosiahnuté vo výške 169 740 889 €.

Príjmy bez príjmových operácií boli dosiahnuté vo výške 132 746 083 €, čo je plnenie rozpočtu na 106,88 %.

Vyššie plnenie plánu sa podarilo dosiahnuť vo všetkých kategóriách. Vyššie plnenie plánu príjmov súvisí predovšetkým so získaním dodatočných zdrojov vo forme navýšenia zmluvy so štátom vo výške 1 468 560 €, formou kompenzácie vo výške 5 551 324 €, vyššími daňovými príjmami o 2 586 163 €, vyššími príjmami z reklamy vo výške 770 080 € a ostatné vlastné príjmy o 227 532 € boli vyššie ako plán. Zároveň RTVS zaznamenala nižšie plnenie príjmov z eurofondov (predovšetkým Kreativne centrá) vo výške 2 057 509 € z dôvodu posunu čerpania do roku 2022.

Daňové príjmy (úhrady za služby verejnosti a koncesionárske poplatky) predstavovali v roku 2021 sumu 76 294 163 €, t. j. plnenie ročného rozpočtu na 103,51 %.

Daňové príjmy RTVS v roku 2021 narástli oproti roku 2020 o 1 005 399 €. Nárast vznikol predovšetkým vyššími príjmami zo starých dlhov.

Pokles vo výbere za aktuálny rok vznikol prijatím novely zákona o úhrade za služby verejnosti (314/2019 Z. z.), ktorá oslobodila od 1.1.2020 od platenia úhrady poberateľov dôchodkových dávok a dávok v hmotnej núdzi. Ak by RTVS nevyhovela staré dlhy, medziročný pokles by bol 6,44 mil.€.

Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu má poberateľ dôchodkových dávok, ktorý nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti.

Ročný výpadok predstavoval výšku 11,34 mil.€, ktorý bol v roku 2021 kompenzovaný zo štátneho rozpočtu.

V roku 2021 bolo zaslaných domácnostiam celkovo spolu 94,7 tis. výziev a akvizičných listov (62 tis. výziev a 32,7 tis. akvizičných listov).

Nedaňové príjmy RTVS za rok 2021 dosiahli čiastku **12 661 742 €**, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 108,60 %. V porovnaní s rokom 2020 ide o nárast vo výške 5 451 339 € predovšetkým z dôvodu vyšších príjmov z televíznej a rozhlasovej reklamy (5 156 717 €).

(v €):	rozpočet 2021	skutočnosť 2021	% plnenia	skutočnosť 2020
televízna reklama, sponzoring a teleshop.	8 677 212	9 374 547	108,04	4 451 144
rozhlasová reklama	1 716 446	1 789 191	104,24	1 555 877

Televízny plán dosiahol v roku 2021 nadštandardné výsledky kombináciou viacerých faktorov – vysielanie všetkých najväčších športových eventov roka /aj odložených, aj konaných v riadnom termíne/. Ide najmä o SP v lyžovaní žien, MS v hokeji, UEFA EURO, Tour de France a LOH Tokio. Po období poklesov minuloročných rozpočtov, rok 2021 zaznamenal výrazný nárast, čo prinieslo čiastočný presun rozpočtov aj nových klientov do RTVS. Športové podujatia oslovili najmä stabilných partnerov, nárast nastal v oblasti partnerov z bettingovej komunity. Licencovaný TV formát Pečie celé Slovensko upútal pozornosť stabilných aj nových partnerov. Výnosy z sms súťaží boli v štandardnom rozsahu, o takmer 23% vyššie oproti roku 2020, ale o 40% nižšie ako v roku 2019. Tržby za telenákup v roku 2021 oproti predpokladanému plánu boli mierne navýšené.

Napriek skutočnosti, že väčšina klientov znižuje svoje rozpočty do rádií, sa podarilo RTVS z hľadiska príjmov dosiahnuť nárast oproti roku 2020.

K zvýšenému záujmu klientov o reklamu na rozhlasovej programovej službe Rádio Slovensko prispelo atraktívnenie programu projektami ako Rádio Slovensko Slovensku, Ste múdri ako rádio, Rádio Slovensko - každým hitom vyladené a tento je top za laptop, 321 slov a ďalšie neštandardné produkty a sms súťaže vo vysielaní Dobré ráno, Slovensko a Popoludnie s ... a viaceré poslucháčsky ciele kampane.

V roku 2021 RTVS nemala **žiadne kapitálové príjmy ani príjmy z úrokov** .

Granty a transfery boli v roku 2021 rozpočtované vo výške 38 832 895 €. Celkové poskytnuté granty a transfery predstavovali v roku 2021 sumu 43 790 178 €, t. j. plnenie ročného plánu na 112,77 %. Vyššie plnenie vzniklo v dôsledku poskytnutia kompenzácie za výber z úhrad vo výške 5 551 324 € ako doplatok za roky 2020 a 2021 ako aj poskytnuté dodatočné príjmy zo zmluvy so štátom vo výške 1 468 560 €. Tieto zdroje boli poskytnuté v poslednom štvrtroku 2021. V porovnaní s rokom 2020 ide o nárast vo výške 3 224 136 €, ktorý vznikol predovšetkým vyšším príjmom z programovej časti zmluvy so štátom vo výške 3 682 867 €.

Plnenie výdavkov

Celkové výdavky RTVS v roku 2021 dosiahli sumu 129 655 504 €, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 80,57 %. Výdavky bez výdavkových finančných operácií predstavovali sumu 129 615 504 €, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 80,55 %. Nižšie percento plnenia rozpočtu výdavkov vzniklo v dôsledku nižšieho čerpania kapitálových výdavkov (plnenie na 26,96 %) ako aj bežných výdavkov (plnenie na 84,13 %).

Bežné výdavky v roku 2021 sú vo výške 126 898 515 €, t. j. plnenie rozpočtu na 84,13 %.

Mzdy – výdavky RTVS boli vo výške 27 150 411 €, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 100,72 %

Evidenčný počet zamestnancov (fyzický stav):

k 31. 12. 2020	1 517
k 31. 12. 2021	1 526
rozdiel	9

Tovary a služby - celkové výdavky boli vo výške 89 136 965 €, čo predstavuje plnenie rozpočtu na 78,63 %.

Čerpanie výdavkov ovplyvnila predovšetkým pandémia COVID 19.

Položka energie, voda a komunikácia vykazuje za rok 2021 sumu 29 392 002 €, čo predstavuje oproti ročnému rozpočtu (30 840 003 €) plnenie na 95,30 %.

Významnejšie vyššie čerpanie v porovnaní s rokom 2020 (nárast o 325 562 €) vznikol v podpoložke televízne vysielanie (vysielače) v dôsledku uplatnenia zazmluvnenej inflácie od 1.3.2020 a od 1.4.2021.

Položka ekonomickej klasifikácie 636 nájomné za nájom vykazuje za rok 2021 čiastku 1 251 846 €, čo predstavuje oproti ročnému rozpočtu (1 102 753 €) plnenie na 113,52 %. V tejto položke sa účtujú nájom za technické zariadenia (vo výške 1 113 068 €), priestory pri výrobe (vo výške 121 854 €) a dopravných prostriedkov (vo výške 16 924 €). Vyššie čerpanie vzniklo potrebou priestorového ako aj technického zabezpečenia Galavečera 65/95, ako aj ďalších výrob a bolo kryté úsporou v položke všeobecné a špeciálne služby (príspevky externým dodávateľom).

Položka 637 služby bola počas sledovaného obdobia čerpaná vo výške 52 901 331 €, čo predstavuje oproti rozpočtu na rok 2021 (74 849 615 €) 70,68 % plnenie rozpočtu. Nižšie plnenie súvisí predovšetkým s presunom platieb do roku 2022 ako aj s úsporou vo výdavkových položkách.

Vyššie výdavky v porovnaní s rozpočtom na rok 2021 v ostatných službách (o 12 591 €) vzniklo predovšetkým marketingovými výdavkami na projekt Pečie celé Slovensko a sú kryté úsporou v položke všeobecné a špeciálne služby (príspevky externým dodávateľom).

Vyššie výdavky na príspevky externým dodávateľom v porovnaní s rokom 2020 vznikli v dôsledku úplného rušenia výrob v súvislosti s COVID 19 resp. presunu do roku 2021 v rámci prvej vlny.

Kapitálové výdavky boli v roku 2021 vo výške **2 716 989 €**, čo predstavuje čerpanie rozpočtu na 26,96 %. Nižšie čerpanie súvisí s procesmi verejného obstarávania ako aj v dôsledku skutočnosti, že významné projekty Kreatívneho centra sú niektoré len v stave príprav verejných obstarávaní, ako aj čerpanie zmluvy so štátom na rok 2021 začalo prebiehať až v poslednom štvrtroku 2021.

Vyhodnotenie hospodárskeho výsledku v metodike ESA 2010 a celkový prebytok.

V rozpočte príjmov a výdavkov na rok 2021 má RTVS schválený celkový prebytok vo výške 200 000 € a schodok v metodike ESA 2010 vo výške 36 714 806 €. V roku 2021 **RTVS dosiahla celkový prebytok vo výške 40 085 385 €** a hospodárila s prebytkom v metodike ESA 2010 vo výške 3 130 579 €.

Výsledky hospodárenia za rok 2021 – náklady a výnosy

Hospodárenie Rozhlasu a televízie Slovenska v roku 2021 v €

Ukazovateľ	Rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	Pln. rozp. v %	Rozdiel	Skutočnosť 2020	Index 21/20 v %
Náklady RTVS celkom	144 075 509	136 275 520	94,59	-7 799 989	123 634 759	110,22
Výnosy RTVS celkom	134 183 002	137 239 842	102,28	3 056 840	125 314 049	109,52
Hospodársky výsledok RTVS	-9 892 507	964 322	x	10 856 829	1 679 290	57,42

Hospodárenie Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2021 bolo ukončené účtovným ziskom vo výške 964 322 €. Hlavným faktorom lepšieho hospodárenia RTVS (oproti plánu) sú predovšetkým nižšie výrobné a režijné náklady a vyššie vlastné výnosy.

Lepší hospodársky výsledok o 10,86 mil.€ bol dosiahnutý predovšetkým vyššími vlastnými výnosmi vo výške 4,94 mil.€, na ktorých sa najvýraznejšou mierou podieľali výnosy z úhrad za služby verejnosti, ktoré dosiahli o 2,59 mil.€ vyššie plnenie oproti rozpočtu na rok 2021. Najvýraznejším faktorom vyššieho plnenia boli výnosy z úhrad za služby verejnosti za staré dlhy, ktoré predstavovali výšku 7,46 mil. € (ide o najvyšší výnos za celé obdobie existencie RTVS). Druhým faktorom vyšších výnosov boli vyššie výnosy z reklamy, ktoré predstavovali nárast o 1,90 mil.€ oproti rozpočtu na rok 2021.

Na pozitívnom hospodárskom výsledku sa podieľalo aj nižšie čerpanie nákladov, ktoré predstavovalo (po odpočítaní nečerpaných nákladov súvisiacich s nižším čerpaním výnosov z transferov zo štátneho rozpočtu a eurofondov o 1,88 mil.€ - posun do roku 2022) nižšie čerpanie vo výške 5,92 mil.€.

V roku 2021 dosiahla RTVS celkové výnosy vo výške 137 239 842 €, čo je oproti rozpočtu na rok 2021 vyššie plnenie o 3 056 840 € a predstavuje plnenie rozpočtu na 102,28 %. Vyššie plnenie v dôsledku vyšších vlastných výnosov.

Celkové náklady čerpala RTVS v roku 2021 vo výške 136 275 520 €, čo predstavuje oproti rozpočtu (144 075 509 €) 94,59 % čerpanie (nižšie čerpanie o 7 799 989 €). Hlavnými faktormi nižšieho čerpania v rozpočte sú predovšetkým:

- efektívnejšie vynakladanie finančných prostriedkov v rámci výroby programov
- presun predovšetkým výrobných nákladov z roku 2021 do roku 2022
- obmedzenie výrob v roku 2021 v dôsledku pandémie COVID 19
- úspory vo väčšine nákladových výrobných a režijných položiek
- nižšie odpisy investičného majetku ako bolo pôvodne plánované z dôvodu pomalšieho obstarania resp. zaraďovania majetku

Základné ukazovatele hospodárenia RTVS

Ukazovatele likvidity za rok 2021 vyjadrujú skutočnosť, že RTVS k 31.12.2021 disponuje s dostatočným množstvom obežného majetku na pokrytie krátkodobých záväzkov. Je však zároveň potrebné poukázať, že RTVS má k 31.12.2021 vytvorené rezervy na súdne spory vo výške 12,35 mil.€, ktoré nie je schopná v prípade negatívneho súdneho rozhodnutia vyfinancovať.

Hospodárenie RTVS v roku 2021 bolo ukončené so ziskom vo výške 964 321,54 €. RTVS navrhuje sumu rozdeliť a zaúčtovať nasledovne:

v prospech účtu 421 – Rezervný fond vo výške 48 216,08 €, t. j. 5% zo zisku po zdanení ako tvorbu rezervného fondu podľa § 22 ods. 1 a 2 zákona o RTVS, čím sa výška Rezervného fondu zvýši na 951 493,88 €

v prospech účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov sumu 916 105,46 €, čím sa strata z hospodárenia RTVS v minulých obdobiach zníži na 31 272 979,28 €.

Vyhodnotenie plnenia záväzku vyplývajúceho zo zmluvy so štátom

K základnej zmluve medzi Ministerstvom kultúry SR a Rozhlasom a televíziou Slovenska o zabezpečení služieb verejného rozhlasového vysielania a televízneho vysielania na roky 2018 – 2022 bolo v roku 2021 uzatvorených sedem dodatkov:

Dodatky zvýšili celkovú výšku príspevku štátu na 30 015 507,74 €, z toho na :

Oblasť rozhlasového vysielania	3 139 862 €
Oblasť televízneho vysielania	22 875 645,74 €
Investičné projekty	3 000 000 €
Rozhlasové vysielanie do zahraničia	1 000 000 €

Časť A.1

Programový záväzok RTVS v oblasti rozhlasového vysielania

Bolo vyrobených **14 571** samostatných pôvodných rozhlasových programov vo verejnom záujme s celkovou minutážou **563 483,13** minút. Z celkového počtu vyrobených programov bolo prvýkrát terestriálne odvysielaných v príslušných programových službách SRo v roku **2021** celkom **13 600** programov (**553 412 min**), zvyšok v počte **971** programov (**10 071 minút**) bude odvysielaných v roku **2022**.

Vyrobených bolo 1 074 literárno-dramatických programov, 5 377 hudobných programov, 722 náboženských programov a 7 398 publicistických programov.

Na ich výrobu bolo použitých 3 139 862 €.

Časť A.2

Programový záväzok v oblasti televízneho vysielania

STV vyrobila **2 441** samostatných pôvodných programov vo verejnom záujme s celkovou minutážou **91 337,50** minút. Z celkového počtu vyrobených programov bolo prvýkrát terestriálne odvysielaných v príslušných programových službách Jednotky a Dvojky v roku 2021 celkom **2 104** programov (**80 521,20 minút**), zvyšok v počte **337** programov bude odvysielaných v roku 2022 a v prípade kinematografických diel najneskôr do konca roka 2026.

Bolo vyrobených 181 dramatických programov, 262 dokumentárnych programov, 524 zábavných programov, 64 hudobných programov, 184 náboženských programov a 1 226 publicistických programov.

Celkové čerpanie príspevku na uskutočnenie pôvodných programov vo verejnom záujme bolo vo výške **22 839 645,74** €. Nevyčerpané finančné prostriedky vo výške 36 000 €, z dôvodu nerealizácie predmetného AVD, boli vrátené na depozitný účet Ministerstva kultúry SR.

Časť B.

Účelovo viazané investičné prostriedky

V roku 2021 boli čerpané kapitálové výdavky viazané na príslušný dodatok zmluvy so štátom na rok **2021** vo výške **180 224,17** €.

Čerpanie predmetného príspevku na uskutočnenie investičných účelových bude riadne pokračovať v roku 2022, prenesené finančné prostriedky sú vo výške 2 819 775,83 EUR.

V roku 2021 boli čerpané kapitálové výdavky viazané na zmluvu so štátom na rok 2020 **Dodatok č. 3 MK-233/2019/M na rok 2020 v znení Dodatku č. 3A MK-87/2020/M na rok 2020 a v znení Dodatku č. 3B MK- 93/2020/M na rok 2020 k Zmluve č. MK 57/2017/M o zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania na rok 2018-2022 vo výške 1 223 384,78** €.

Čerpanie predmetného príspevku na uskutočnenie investičných účelových bude riadne pokračovať v roku 2022, prenesené finančné prostriedky vo výške **695 042,42 €**.

V roku 2021 pokračovalo čerpanie a realizácia účelových investičných projektov viazaných na **Dodatok č 2 MK-92/2018/M na rok 2019, v znení Dodatku č. 2A MK-81/2019/M na rok 2019 a v znení Dodatku č. 2B MK-164/2019/M na rok 2019 k Zmluve č. MK-57/2017/M** o zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania na rok 2018-2022.

V roku 2021 boli čerpané kapitálové výdavky viazané na zmluvu so štátom na rok **2019** vo výške **353 574,03 €**.

Časť C. Rozhlasové vysielanie do zahraničia

Celkové čerpanie príspevku na zabezpečenie vysielania kultúrnych a informačných programov do zahraničia za rok 2021 bolo v plnej výške 1 000 000,00 €.

Záverečné zhrnutie

V roku 2021 sa RTVS musela vysporiadať s viacerými skutočnosťami. Dosahy pandémie COVID 19 z roku 2020 a jej pokračovanie v roku 2021 si vyžiadali medziročné presuny plánovaných športových podujatí, zastavenie a následné obnovenie programových výrob, negatívne sa prejavili v plynulosti financovania, bolo potrebné sa vysporiadať s medziročnými presunmi finančných prostriedkov, organizáciu práce prispôbiť podmienkam homeoffice a podobne.

Táto situácia sa prejavila v nízkom plnení plánu verejného obstarávania, pretože viaceré obstarávania bolo možné zahájiť až po obdržaní finančných prostriedkov, prevažne v druhom polroku 2021. Finančné prostriedky v značnom rozsahu boli presunuté do roku 2022.

Pozitívne hodnotíme neustávajúcu aktivitu RTVS vo vymáhaní nedoplatkov v oblasti úhrad za služby verejnosti. Napriek tomu, každoročný výpadok príjmov nie je v silách RTVS bez pomoci štátu vyrovnať.

Vo výbere úhrad za služby verejnosti sa v roku 2021 začal prejavovať demografický vývoj – starnutie populácie a z toho vyplývajúci nárast skupiny oslobodených užívateľov. Očakáva sa nárast počtu oslobodených aj v nasledujúcich rokoch. Situácia si vyžaduje systémové legislatívne riešenie.

V roku 2021 sa nepotvrdili obavy z nenaplnenia rozpočtu príjmov z reklamy, predovšetkým z veľkých športových podujatí. Naopak, RTVS v oblasti televízneho vysielania získala nových zákazníkov, ktorí doteraz v RTVS neinzerovali.

V prvom polroku sa prejavil trend poklesu rozhlasových tržieb z reklamy, ako dôsledok skutočnosti, keď zákazníci znižovali svoje rozpočty do rádií. RTVS zachytila tento trend, prijala manažérske rozhodnutia a podarilo sa splniť (mierne prekročiť) plán rozhlasových reklamných tržieb.

Rada RTVS konštatuje, že RTVS aj v roku 2021 hospodárila v podmienkach potrebám nevyhovujúceho rozpočtu, so všetkými, každoročne sa opakujúcimi negatívnymi dopadmi (nevyhovujúci systém financovania, absencia jeho plynulosti, naopak, kumulácia prísunu finančných prostriedkov do druhej časti roka ...) Na túto skutočnosť a na potrebu jej riešenia upozornil aj NKÚ vo svojej Správe z vykonanej kontroly v RTVS.

Príloha č. 2:

Vyhodnotenie
vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb
Rozhlasu a televízie Slovenska
Radou RTVS za rok 2021

EXPLIKÁCIA :

V zmysle Zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska predkladá Rada RTVS do Výročnej správy RTVS svoje vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových služieb RTVS v roku 2021.

Hlavným poslaním RTVS je poskytovať programovú službu verejnosti v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania ako verejnoprávnej inštitúcie, a to najmä poskytovanie špecifických a osobitých služieb v televíznom a rozhlasovom vysielaní. To odlišuje RTVS, ktorá vysielala na základe zákona, od ostatných televíznych vysielateľov v Slovenskej republike. Všetky úlohy a povinnosti RTVS definuje zákon č. 532/2010 Z. z., ako aj zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Programový koncept na rok 2021 zostavovala RTVS s obmedzeniami, ktoré ešte žiaden jej manažment v krátkej histórii nebol nútený riešiť. Predpoklad príjmovej časti rozpočtu na rok 2021 bol limitovaný najmä dramatickým výpadkom koncesii v dôsledku pandemickej krízy. Preto sa v programovom koncipovaní musela RTVS roku 2021 zamerať predovšetkým na zabezpečovanie zákonných povinností verejnoprávneho vysielateľa a na nízkonákladové projekty, ktoré boli dostatočne variabilné, aby v rámci programovej skladby vysielania bolo možné pružne reagovať na požiadavky a úlohy, prípadne na rozpočtové zmeny v rámci transferov zo Zmluvy so štátom. Pre tieto limity a dramatické zníženie prostriedkov do výroby možno programový koncept RTVS na rok 2021 charakterizovať ako udržiavací bez väčšej možnosti rozvoja programových služieb. Táto tendencia sa prejavila najmä v 1. polroku, kedy v rámci plánovania nebol ešte zrejмый finančný vývoj, 2. polrok už priniesol predovšetkým v televíznom vysielaní nové formáty v oblasti zábavy, detských programov, dokumentov a pod. Táto finančne nepriaznivá situácia kládla na manažment RTVS zvýšené nároky na koncipovanie programu, strategické úvahy a prípadné operatívne zmeny v celom programovom koncepte i neskôr v priebehu celého roku. Programový koncept na rok 2021 musel pritom rešpektovať všetky zmeny a limity tak, aby v čo najväčšej miere eliminoval škody a zachoval čo najvyššiu možnú mieru kontinuity televízneho a rozhlasového vysielania. Za najdôležitejší moment vysielania roku 2021 možno považovať spustenie už štvrtej televíznej programovej služby :ŠPORT, ktorá po roku odkladu konečne (i keď iba na koniec roku) umožní do budúca stabilizovať vysielaciu štruktúru najmä Dvojky.

Rada RTVS sa na svojich zasadnutiach pravidelne v priebehu celého roku 2021 zaoberala plnením programových úloh RTVS, dodržiavaním zákonom stanovených ukazovateľov, tendenciami a zmenami v televíznom i rozhlasovom vysielaní. Mimoriadnu pozornosť venovala napĺňaniu obsahu Zmluvy so štátom, ktorá najvýraznejšie vplýva na koncipovanie obsahu vysielania. Sústreďovala sa na prípravu a vyhodnocovanie jednotlivých vysielacích štruktúr, ale aj na parciálne programové segmenty vysielania, ich koncepciu a rozvoj. Prioritne sa zaoberala situáciou v Sekcii spravodajstva a publicistiky, najmä s ohľadom na spravodajské pokrytie návštevy pápeža Františka na Slovensku, a detským vysielaním v súvislosti so štartom nových formátov. Osobitnú pozornosť venovala rada národnostnému vysielaniu a jeho viacstupňovej koncepcii rozvoja. Predmetom viacerých rokovaní bolo aj spustenie programovej služby :ŠPORT, jej programové aj finančné zabezpečenie. Okrem týchto ťažiskových tém rada rokovala o ďalších programoch v televíznom i rozhlasovom vysielaní - napr. dramatická tvorba pre deti v rozhlasovom vysielaní, príprava a vysielanie formátu Peče celé Slovensko, zabezpečenie vysielania prenosov z najvýznamnejších športových udalostí atď. Analýza a následné stanoviská Rady RTVS k programovým otázkam

počas celého roku 2021 sú preto východiskom pre hodnotenie plnenia programových cieľov i sumarizáciou celoročného pohľadu rady na rozhlasové a televízne vysielanie RTVS. Rada sa pri ňom držala kompetenčných limitov, ktoré jej vymedzuje zákon č. 532/2010 Z. z. o RTVS.

Hlavnými podkladmi, slúžiacimi pre vyhodnotenie vysielania programovej služby RTVS za rok 2021, boli pre Radu RTVS okrem priebežných hodnotení najmä:

- schválený programový koncept RTVS na rok 2021 a priebežné správy o jeho plnení,
- vedením RTVS predložené polročné Správy o činnosti a hospodárení RTVS za rok 2021,
- pravidelné štatistiky o vysielaní programu RTVS v rozhlasovej i televíznej časti.

Do vyhodnotenia vysielania rozhlasových a televíznych služieb RTVS sa premietli i viaceré divácke a poslucháčske výhrady a podnety, ktoré odzneli počas rokovaní v roku 2021 a rozhodnutia Rady pre vysielanie a retransmisiiu.

Programovú službu v oblasti televízneho vysielania napĺňala RTVS v roku 2021 na štyroch programových okruhoch – Jednotke (STV 1), Dvojke (STV 2), Trojke (STV 3) a :ŠPORT (tá však zahájila vysielanie až v závere roku 2021 a preto bude vyhodnoteniu vysielania športového obsahu venovaná samostatná časť). Vysielanie Slovenskej televízie tvorili nasledovné programy: spravodajské, publicistické, dokumentárne, náboženské, programy vysielania pre národnostné menšiny, programy pre deti a mládež, dramatické, hudobné, zábavné a športové programy.

Rozhlasové programové služby tvorili: Rádio Slovensko, Rádio Regina, Rádio Devín, Rádio FM, Rádio Patria, Radio Slovakia International, Rádio Litera, Pyramída a Rádio Junior.

TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY

JEDNOTKA

Rovnako ako v predchádzajúcich obdobiach aj v roku 2021 sa programová služba **Jednotka** orientovala predovšetkým na väčšinového diváka a ponúkala univerzálnu programovú skladbu s čo najširšou diverzitou jednotlivých programových typov. I napriek dôrazu na programy verejnoprávneho charakteru si udržala stabilné miesto na slovenskom televíznom trhu a neraz bola v sledovanosti jednotkou. Do značnej miery k tomu prispel i osobitý typ programov, predovšetkým vianočné vysielanie, mimoriadne športové a kultúrno-spoločenské udalosti, ale najmä mimoriadny typ programu, akým bola tzv. očkovacia lotéria. Rovnako tak, ako napokon v celej RTVS, ovplyvnila vysielanie Jednotky pandemická situácia. Na rozdiel od roku 2020 sa na základe istej prognózy mala čas na túto mimoriadnu situáciu pripraviť, preto jej vysielanie nebolo v takom intenzívnom tlaku vynútených programových improvizácií. Na jej vrub však možno pripísať aj stabilizáciu a dokonca mierny nárast sledovanosti, keďže spomedzi ostatných vysielateľov ponúkala najkomplexnejší informačný servis a v mnohom suplovala absenciu iných možností kultúrneho vyžitia. Pandémia však citeľne nabúrara celoročnú koncepciu vysielacej štruktúry vo viacerých plánovaných programoch. Potreba informácií a mnohé turbulentné situácie na politickej scéne nielen doma ale aj v zahraničí posilnili na Jednotke predovšetkým záujem o segment spravodajstva a publicistiky. Je potešiteľné, že spravodajstvo RTVS už dlhodobo vykazuje stúpajúci trend sledovanosti a že býva v prieskumoch vyhodnocované spomedzi iných vysielateľov ako najobjektívnejšie a najdôveryhodnejšie.

Napriek sťaženým podmienkam nebol rok 2021 pre programovú službu Jednotka iba programovou stagnáciou, ale poskytol jej divákovi atraktívnu - i keď obmedzenú – skladbu programov najmä v 2.polroku 2021.

To, že sa Jednotka držala v sledovanosti vo svojich výkonoch približne v intenciách predchádzajúceho roku, ba v istých pásmach (už spomínaná očkovačská lotéria, ale aj formát Pečie celé Slovensko či Vianočná vysielacia štruktúra) aj posilňovala, určite poteší. Na druhej strane však treba otvorene povedať, že v **1.polroku** to nespôsobila zvýšená programová kreativita. V tomto období neponúkla Jednotka žiadne významnejšie programové novinky, ani v oblasti zábavy, dramatických programov, hudobných formátoch, v tvorbe pre deti a pod. Výnimku tvorili snáď len niektoré dokumentárne cykly, tie však, ako vieme, výraznejší nárast sledovanosti neprinášajú. Premiérový obsah satureovali viaceré koprodukčné filmové projekty. Rovnako tak vysielanie pre deti neponúкло žiadne nové formáty, vysielanie zväčša naplňali reprízy. Nové formáty v oblasti detskej tvorby sa objavili vo vysielaní až na jeseň so spustením nového vysielacieho bloku vlastných programov určených pre deti a mládež (tému tohto segmentu vysielania sa podrobnejšie budeme venovať neskôr). Slabé zastúpenie v roku 2021 mala na Jednotke hudba, najmä populárna. Nevznikol žiadny nový hudobný formát, z vysielania sa vytratil aj program Tri pódia, ktorý aspoň čiastočne kompenzoval absenciu tohto pre STV tak tradičného žánru. Chrbtovú kosť vysielania tvorili v 1. polroku osvedčené zábavné formáty (**Čo ja viem, Záhady tela, Neskoro večer, Milujem Slovensko, Pumpa** a iné) ktoré si i napriek televíznej „dlhovekosti“ zachovali divácku priazeň. Ťahúňom programu bolo v tomto období spravodajstvo a publicistika a predovšetkým šport, ktorý v dôsledku odloženia štartu programovej služby Šport zaujímal aj vo vysielaní Jednotky významný podiel. Najviac divákov pritiahol k obrazovkám svetový pohár v zjazdovom lyžovaní, MS v hokeji, a v júni aj futbalové Euro a zápasy slovenskej reprezentácie. Je paradoxom, že práve sekcia športu vykreditovala jediný nový (a treba povedať, že úspešný) zábavný formát Citronáda. Treba však zároveň povedať, že pomerne chudobnú premiérovú ponuku vo vysielaní 1.polroku spôsobila najmä nevyjasnenosť v príjmoch RTVS (tento jav sa pri zostavovaní programového konceptu objavuje pravidelne) a preto výrobu mnohých programov nebolo možné pre toto vysielacie obdobie zmluvne zabezpečiť.

2.polrok bol na Jednotke z programovej ponuky rozhodne atraktívnejší, hoci prekvapivo zaznamenal mierny pokles sledovanosti. V tomto období Jednotka ponúkla svoj prioritný program - zábavnú show **Pečie celé Slovensko**. Ide o formát, ktorého licenciu kúpila sama RTVS (čo je nesporne pozitívne) a výrobcu vybrala vo výberovom konaní. Vlastníkom tohto formátu je britská BBC a bol úspešný vo viacerých komerčných i verejnoprávnych európskych televíziách. Toto cukrárenské súťaženie má v sebe na rozdiel od iných programov podobného typu viac zábavy, osobných príbehov, v istom zmysle akúsi väčšiu mieru láskavosti, empatie a zhovievavosti k prípadným neúspechom. Iste bude na mieste konštatovanie, že aj verzia RTVS naplnila tieto atribúty, priniesla mnoho pozitívnych emócií, kvalitnú televíznu zábavu a v neposlednom rade aj priaznivú divácku odozvu. Druhým projektom, ktorý mimoriadne rozbúrila programové vody Jednotky, bola tzv. očkovačská lotéria s názvom **Byť zdravý je výhra**. Treba povedať, že jej vysielanie sprevádzali mnohé kontroverzné názory. Bola kreovaná priamo ministerstvom financií a nie programovými zložkami STV, o jej etických úskaliach asi nemá zmysel na tomto mieste hovoriť (Rada RTVS sa týmto projektom podrobne zaoberala pri jeho uvedení), faktom však zostáva, že toto problematické zadanie výrobné zložky RTVS realizovali s veľkou profesionalitou a dokázali „za chodu“ eliminovať najväčšie problémy projektu. Lotéria priniesla zároveň rekordné čísla sledovanosti, čo sa zrejme premietlo aj do celoročného výkonu programovej služby Jednotka. Veľkým prínosom bolo vysielanie v rámci vianočnej a silvestrovskej programovej štruktúry. V celodennom aj v hlavnom vysielacom čase v porovnaní s minulým rokom zaznamenala Jednotka výrazný nárast sledovanosti, pri viacerých programoch dominovala na televíznom trhu. Okrem reprízového obsahu priniesla aj viacero

premiér (napr. záver minisérie **Mária Terézia**) a bodovala v silvestrovskom vysielaní špeciálov viacerých svojich zábavných formátov. K tomuto úspešnému záveru roku možno pripočítať i mimoriadny televízny počin – film **Jozef Mak** (vysielaný na Nový rok 2022), ktorého kvalitu ocenila nielen odborná kritika ale najmä diváci. Ako sme už uviedli, od jesene 2021 vysielala Jednotka programy pre deti a mládež v novej štruktúre a s ponukou nových formátov. Ambíciou dramaturgie bolo inovovať programovú skladbu a zvýšiť sledovanosť v tomto segmente vysielania. Žiaľ, tento cieľ sa aj napriek viacerým novým formátom celkom nepodarilo naplniť, v porovnaní s minulým rokom zaznamenávame pokles sledovanosti. Menší objem detského vysielania v medziročnom porovnaní (i plánom) do značnej miery vyplýva z neodvysielania „pandemického“ vysielania pre žiakov (napr. Školský klub).

Pozitívne vo vysielaní Jednotky hodnotíme skladbu jednotlivých programových štruktúr. V nich si Jednotka pomerne konzekventne zachovávala svoj charakter a vytvorila predpoklad diváckeho návyku v jednotlivých časových pásmach – seriálová tvorba, Európske kino, zábava atď. V akvizičnej filmovej politike ponúkla Jednotka diela s dôrazom na kvalitu s vysokým podielom európskej produkcie, takisto uviedla značný počet slovenských filmov, na ktorých sa RTVS podieľala ako koprodukčný partner.

Vcelku možno konštatovať, že nastavenie vysielacej štruktúry Jednotky a jej tendencie k upevňovaniu alternatívnej programovej skladby smerom ku komerčným médiám i k diferencovaniu od vysielania ostatných televíznych programových služieb RTVS vníma Rada RTVS pozitívne. Z pohľadu zákonom stanoveného podielu programov vo verejnom záujme splnila RTVS na okruhu Jednotka všetky ukazovatele, a to i napriek sťaženým podmienkam.

DVOJKA

Programový koncept televíznej časti Dvojky na rok 2021 nemal zapracované zásadné úlohy a zmeny. Bol postavený v intenciách predchádzajúcich rokov, nakoľko sa čakalo na odchod športu z vysielania Dvojky na nový kanál. Vychádzal zo základného zámeru budovať okruh pre náročnejšieho diváka s väčším sústredením sa na dokumentárnu tvorbu, postupným rozširovaním vysielania pre deti a zámerom stabilizovať typovú vysielaciu štruktúru. Akýkoľvek výrazný rozvoj tejto programovej služby bol (stále aj je) limitovaný (tak ako i ostatné okruhy) nedostatočným financovaním RTVS a z toho istého dôvodu bolo limitované aj neskoré spustenie vtedy už pripraveného vysielacieho okruhu Šport.

Vo vysielaní (najmä v 1. polroku 2021 ale aj vo výrobe v priebehu roka) došlo k oneskoreniu výroby i finalizácie dokumentov pre vysielanie kvôli pandémie v roku 2020 a druhej i tretej vlne Kovidu roku 2021. Pandémia si vyžiadala aj priame zmeny v programovom koncepte a zásahy do vysielacej štruktúry Dvojky. Tento okruh reagoval na zmenu situácie v školstve, kedy museli školy prejsť na dištančné vyučovanie, ktoré však nebolo rovnako dostupné pre všetky deti. Dvojka teda aktuálne zaradila do vysielania televízne vyučovanie Školský klub v súlade s učebnými osnovami ŠPÚ. Dvojka zareagovala aj zvýšeným podielom vysielania vzdelávacích i informačných programov pre deti. Košické televízne štúdio významne prispelo do vysielania vzdelávaco-osvetovým magazínom pre rómske deti Thumenca Khere – S vami doma, ktorý bol určený najmenším školákom v rómskom aj v slovenskom jazyku. Pre pomoc stredoškóľakov začala Dvojka vysielat' napr. diela domácej i svetovej literatúry z povinného čítania. Tak sa zvýšil percentuálne podiel dramatických, publicistických a vzdelávacích programov oproti pôvodnému plánu. Percentuálne sa vďaka tomu paradoxne zvýšil aj počet odvysielaných dokumentárnych programov, čo bolo podporené i v súvislosti s okrúhlym výročím rozhlasu a televízie RTVS 95/65 ako i mimoriadnymi úmrtiami významných osobností.

Plnenie podielu vysielacieho času vyhradeného premiéram slovenských audiovizuálnych diel na vysielacom čase premiérových programov na Dvojke za rok 2021 bolo na 124%. Medzi najúspešnejšie a najkvalitnejšie premiérové dokumenty určite patrili Everest- najťažšia cesta, Salto je kráľ, Hľadám Dunaj, Korytnačí rébus, Muž s kinoaparátom Alojz Hanúsek, Ovčiarskou cestou. Premiéry mali aj divácky úspešné dokumentárne série Vodopády Slovenska, Encyklopédia slovenských obcí, Slovenskí archeológovia v Sudáne, Zlatá lýra, Tiene ruín a Metropola. Zo zahraničných najvyššiu sledovanosť dosiahli prírodopisné filmy Cesta vlka, Čarovné kráľovstvo a Oceány. Medzi najobľúbenejšie vysielacie bloky patrili turisticko- cestovateľské Bežkopotulky, Televíkend, Extrémne v horách a Cyklopotulky.

S celoštátnym obmedzením návštev kostolov a kultúrnych podujatí sa aktuálne Dvojka podujala vysielat' mimoriadne prenosy domácich bohoslužieb počas obdobia pandémie COVID-19 a najmä koncerty a rôzne aktuálne kultúrne podujatia bez divákov napr. úspešný Novoročný koncert Viedenských filharmonikov tiež bez divákov a cyklus koncertov Klubtúra z klubovej hudobnej scény. Kultúrne programy často nahradili vo vysielaní kvôli pandémie zrušené športové podujatia, ktoré tým nenaplnili plánovaný priestor vo vysielaní. Dvojke sa tak za rok 2021 v zmysle Zákona č.308/2000 Z. z. - podiel vysielacieho času vyhradeného pre Program vo verejnom záujme min. 50% v oblasti vzdelávanie, poznanie, spoločnosť a kultúra naplnil skoro na 100 % (na 97,78%). Podiel domácej a zahraničnej tvorby vo vysielaní v roku 2021 na Dvojke bol: domáca tvorba 66,87% a zahraničná tvorba 33,13%. Aj vďaka pandémie bol podiel vysielacieho času za rok 2021 vyhradeného pre nezávislú európsku produkciu (požiadavka min. 15 %) až 171,73%. Vyšší podiel nezávislej európskej produkcie je výsledkom aj aktívnej komunikácie dramaturgie Dvojky s nezávislými tvorcami a producentmi v rámci uzatvárania bezodplatných licencií na vysielanie, rozšírením ponuky kultúrnych a hudobných programov od nezávislých tvorcov zaznamenaných počas pandémie a zároveň aj cieleného nákupu slovenskej, českej a zahraničnej nezávislej produkcie. K 100. výročiu slovenskej kinematografie napríklad v akvizičnej premiére bol odvysielaný 10 dielny dokumentárny seriál Zlaté šesťdesiate o významných tvorcach slovenskej kinematografie. Plnenie podielu vysielania audiovizuálnych diel vyrobených nezávislými producentmi so sídlom v Slovenskej republike alebo v spolupráci Slovenskej televízie s týmito subjektmi za rok 2021 bol 135,75%.

Zo zahraničných dramatických diel začiatkom roka bola veľmi úspešná premiéra seriálu literárnej adaptácie románu Viktora Huga Bedári. V Eurokino klub bola úspešná snímka Marcelino, chlieb a víno.

Programový koncept pre rok 2021 v percentuálnom vyjadrení naplňal zákonmi č.308/2000 a č. 343/2007 stanovené podiely a úlohy ako vysielanie pre národnostné menšiny, pôvodná tvorba SR, európska tvorba atď. Tak ako pri minuloročnom tak aj pri tohoročnom zatiaľ zníženom celkovom objeme financií bude nevyhnutné zachovať v nezmenšenom objeme tie typy programov, ktoré vyplývajú z poslania média verejnej služby. 10%-tný nárast rozsahu vysielacej plochy v 2.polroku bol v dôsledku prenosov z Letných olympijských hier v Tokiu a ďalších medzinárodných športových podujatí, počas ktorých Dvojka vysielala 24 hodín denne, čo samozrejme opäť nabúrало programovú štruktúru najmä detského vysielania. Ten nárast vysielania predstavuje viac ako 2 hodiny denne a logicky sa zmenili aj podiely v jednotlivých programových typoch. Pokles v programovom type Publicistika bol spôsobený výpadkami repríz cyklických publicistických relácií počas pandémie a aktuálneho zaradovania športových prenosov.

Na rozdiel od jarnej, letnej a jesennej vysielacej štruktúry Veľkonočná i vianočná vysielacia štruktúra ostali viac menej zachované na už pravidelne kvalitnej úrovni, o čom svedčí aj vysoká sledovanosť. Programovo pokryté boli aj významné výročia napr. 100. výročie narodenia Alexandra Dubčeka, 160. výročie Memoranda národa slovenského, storočnica slovenskej kinematografie, 95 rokov SRo, 65 rokov STV a mimoriadne

celospoločenské udalosti, sčítanie ľudu, návšteva pápeža a v priamom prenose priniesla televízia divákovi tiež Pristátie vesmírnej sondy na Marse. Veľmi úspešnou jesennou novinkou bola aj pôvodná súťažná šou Fenomén 21. V zábave popri dlhoročných Anjeloch strážnych drží primát Trochu inak s Adelou.

Celoročná sledovanosť na Dvojke mala mierne stúpajúcu tendenciu. Malú zmenu sme zaznamenali počas vianočného a novoročného vysielania, kedy sa spustilo vysielanie okruhu Šport RTVS. Táto nová vysielacia služba umožní dramaturgicky dobudovať a stabilizovať Dvojku bez neustáleho narušania jej vysielacej štruktúry. To by malo mať zásadný vplyv na rozvoj a pozitívne zmeny vo vysielacej štruktúre Dvojky. Do budúcnosti by mala Dvojka vytvoriť v niektorý deň priestor aj v hlavnom vysielacom čase (alebo aj celý večer) pre slovenskú dokumentárnu tvorbu a výrazne zvýšiť objem a rôznorodosť tvorby kvalitného slovenského dokumentu a rozšíriť a dobudovať štruktúru detského vysielania. Samozrejme na tieto úlohy musí byť aj dostatok financií. To je vlastne trvalou úlohou pre vedenie RTVS, MK SR, Vládu SR a NR SR v hľadaní riešenia na dofinancovanie RTVS. Zatiaľ aj pri celkovo zníženom objeme financií bude nevyhnutné zachovať v nezmenšenom objeme tie typy programov, ktoré vyplývajú z poslania média verejnej služby, ale stále platí: bez peňazí síce je spev, ale nie je muzika!

Napriek spomínanému nedostatku financií na skvalitnenie programu môžeme konštatovať, že Dvojka v roku 2021 aj s programovými zmenami v mimoriadnych situáciách, ešte stále napĺňala požiadavky verejnoprávnosti a zabezpečila dodržanie zákona o RTVS.

TROJKA

Programová služba Trojka po ročnom pôsobení na slovenskej mediálnej scéne vstúpila v roku 2021 do druhého roku vysielania verejnoprávnej vysielacej služby RTVS. Skúsenosti a divácke odozvy z úvodného roku účinkovania sa logicky odrazili aj v príprave konceptu na ďalší rok a pokusu o rozvojový program Trojky.

Táto programová služba bola aj v roku 2021 opäť zameraná na vyhľadávanie archívnych fondov a z nich vyberala divácky najatraktívnejšie diela. Programovo sa priority vysielacej štruktúry Trojky zamerali predovšetkým na významné mediálne výročia 65. výročie začiatku televízneho a 95. výročiu rozhlasového vysielania na Slovensku. K rozhlasovému výročiu prispel tento televízny okruh vysielaním sedemnást' dielnym cyklom krátkych profilov súčasných i minulých rozhlasových hlasov a to pod názvom Tvoj hlas poznám. Samozrejme, Trojka nezabudla ani na storočnicu slovenského filmu a venovala jej sedemnást' večerov. V kombinácii s filmami zo SFÚ Trojka odvysielala aj vynikajúce televízne filmy, za všetky spomenieme film Juraja Herza Sladké hry minulého leta a stabilne sa prezentovali slávne „pondelkové“ inscenácie. Z archívnych fondov Slovenského filmového ústavu bola v retrospektíve odvysielaná i dokumentárna tvorba popredných slovenských režisérov známych z hranej tvorby napr. Solana, Hanáka, Trančíka. Vďaka tomuto koncipovaniu bol program Trojky v roku 2021 v mnohom výnimočný. Tvorcovia siahli aj do nedramatických bohatých archívnych fondov a pripravili niekoľko sviežich pripomenutí kedysi mimoriadne úspešných televíznych formátov dokonca aj z archívov Českej televízie. Z nich spomenieme predovšetkým cyklus dokumentárnych portrétov známych osobností Príbehy slávnych. Vytvorili sa tak niekoľkodieľne cyklické relácie, v ktorých si staršia generácia zaspomínala a mladšia sa zase oboznámila s fenoménmi televíznej tvorby ostatných viac ako šesť dekad. Dôležité je, že dramaturgia neostala iba pri výbere archívov, ale začala s prípravou a vysielaním vlastných pôvodných programov. Aj vďaka tomu sa na obrazovku Trojky dostal pôvodný formát Kde bolo, tam bolo..., v ktorom sme si pripomenuli populárnu hudbu, ktorá kralovala obrazovkám niekoľko uplynulých

desaťročí. V relácii prešpikovanej hudobnými ukázkami si v spoločnosti Ľuba Beláka zaspomínali mnohí interpreti, textári či skladatelia. Pribudli aj ďalšie dva v novom šate odeté formáty, a to Vtipnejší zostáva s Rasťom Piškom a Clippato 2 s Martinom Babjakom, ktorí siahol do bohatého archívu klasickej hudby a sprevádzal divákov krásnymi a príťažlivými ukázkami tohto hudobného žánru... Podľa odozvy divákov i odbornej verejnosti môžeme konštatovať, že táto dramaturgická cesta prepojenia minulosti so súčasnosťou sa zdá byť dobrou voľbou a svedčí o tom aj stúpajúca sledovanosť tohto vysielacieho okruhu.

Podiel programových typov vo vysielaní na Trojke za rok 2021 oproti schválenému programovému konceptu sa počas roka zmenil, pod čo sa podpísala pandémia Covid 19. Napríklad programový typ náboženstvo v plnení plánu stúpol až na 445 %. Náboženstvo a šport neboli na Trojke plánované vo väčšom rozsahu, ale bohoslužby a športové prenosy sa do vysielacej štruktúry zaraďovali ad hoc, a to v prípadoch, keď zvyšné dva okruhy programových služieb nemali vysielací priestor na zaradenie prenosov z mimoriadnych športových či cirkevných udalostí. V roku 2021 pandemická situácia výrazne ovplyvnila a programovo posilnila vysielanie na pomoc stredoškólakom pri porozumení a spoznávaní klasickej literatúry. Divák mal možnosť každý pracovný deň sledovať televízne adaptácie diel povinnej literatúry. Celkovo bolo študentom sprístupnených 125 televíznych filmov a inscenácií.

Z vyššie uvedeného je teda pochopiteľné, že prehľad podielov programov vo verejnom záujme na Trojke za rok 2021 v zmysle Zákona č.308/2000 Z. z. - podiel vysielacieho času vyhradeného pre Program vo verejnom záujme min.50% pochopiteľne za danej situácie dosiahol až 85%. Napríklad podiel vysielaných audiovizuálnych diel, vyrobených nezávislými producentami zo sídlom v SR narástol aj zaradením 20-dielneho cyklu Cesty istoty, ktorý bol zameraný na pomoc seniorom, ako aj zdravotne a inak znevýhodneným skupinám obyvateľstva. Cyklus vznikol v spolupráci s Ministerstvom sociálnych vecí a rodiny SR. Jednoznačne možno konštatovať, že plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo Zákona 308/2000 Z. z. na Trojke za rok 2021 to znamená Európska tvorba (v zmysle zákona), Nezávislá európska tvorba, Program vo verejnom záujme atď... vysielanie Trojky vysoko prevýšilo zákonom stanovené limity. **Programový koncept v percentuálnom vyjadrení naplnil pre rok 2021 zákonom všetky stanovené podiely a úlohy. Trojka tak naplnila poslanie verejnoprávneho vysielateľa a litera zákona o RTVS bola dodržaná.**

Treba zdôrazniť, že celoročná vysielacia štruktúra tretieho televízneho okruhu RTVS obsiahla pestrú paletu programov všetkých žánrov, od pôvodného spravodajstva a publicistiky až po rôzne formáty dokumentu, hudby, zábavy, dramatickej tvorby i zachovanej bohatej folklórnej klenotnice, to všetko obsiahnuté v televíznom archívnom fonde. Pri ich nasadení do vysielania sa Trojka snažila o pestrosť programovej ponuky a snažila sa budovať divácky návyk. Pri záverečnom hodnotení Trojky v roku 2021 teda po druhom roku účinkovania treba doplniť konštatovanie, že sa z doplnkového reprízovo „dôchodcovského“ tretieho programu pomaly stáva rovnocenný konkurent Jednotky a Dvojky. Spustenie nového športového vysielacieho okruhu na konci roka 2021 by mal mať tiež vplyv na rozvoj a pozitívne zmeny vo vysielacej štruktúre v roku 2022 najmä v smere rozvoja súčasnej pôvodnej výroby programu pre tretí vysielací okruh. Bez zmeny financovania však takýto krok nebude teraz ani v budúcnosti možný.

SPRAVODAJSTVO A PUBLICISTIKA

Môžeme konštatovať, že v roku 2021 televízne aj rozhlasové spravodajstvo RTVS splnilo svoje zákonom dané úlohy. Prinášali najdôležitejšie správy, pomocou analytikov objasnili pozadie diania, cez spravodajcov z regiónov ukázali život na celom území

Slovenska. Pomocou zahraničných spravodajcov, autentickým spôsobom, priblížili aj svetové udalosti.

Spravodajstvo RTVS v roku 2021 malo dobrú sledovanosť aj počúvanosť, televízne spravodajstvo diváci hodnotili niekoľkokrát ako najobjektívnejšie na Slovensku. Podľa kontinuálneho prieskumu agentúry Median považuje verejnoprávne spravodajstvo RTVS už **deväťkrát** za najobjektívnejšie takmer štvrtina opýtaných respondentov.

Ako aj predošlé roky, hlavné správy večer o 19:00, čo sa týka sledovanosti, zostali na celý rok na 2. mieste medzi televíziami na Slovensku. Okrem Správy RTVS o 12:00 a 16:00 všetky spravodajské relácie RTVS na obrazovke mali menšiu sledovanosť ako v roku 2020. Najdôležitejšou príčinou tohto faktu je asi strácajúci sa záujem divákov o dianie okolo koronavírusu. Počas celého roku pre spravodajstvo bol témou číslo jedna covid, aj v rozhlase, aj v televízii sa zaoberali s tematikou dostatočným spôsobom. Informovali aj o práci vlády a parlamentu, ale aj o politických daniach, kauzách.

Môžeme konštatovať, že RTVS vynikajúco zvládlo spravodajskú udalosť roka, návštevu pápeža Františka na Slovensku. Vysielanie verejnoprávneho spravodajstva na obrazovke aj v éteri bolo excelentné, kameramani, reportéri verejnoprávneho vysielateľa boli prítomní všade, rozhovory, analýzy v štúdiách boli zaujímavé, spravodajstvo RTVS poskytovalo všetky dôležité momenty návštevy a hlavné posolstvo svätého otca na Slovensku.

Televízne vysielanie - iné relácie

Relácia *Správy a komentáre* aj naďalej vhodne nadväzuje na hlavné správy, od pondelka do piatku podrobnejšie analyzuje závažné témy dňa, ale relácia už roky postupne stráca divákov. Vedenie to vyhodnotilo ako problém vysielacieho času, tak na konci roka 2021 pre dennú analytickú reláciu určili nový vysielací termín po hlavných večerných správach. Podľa sledovanosti toto rozhodnutie diváci prijali pozitívne.

Relácia *O 5 minút 12* aj v roku 2021 bola niekoľkokrát najsledovanejšou politickou reláciou na Slovensku. V podiele na trhu dosahovala v roku 2021 27,9%, čo znamená, že si ju priemerne pozrelo 395.000 divákov, čo je po minuloročnom maxime druhý najlepší výsledok v ére peoplemetrového merania sledovanosti. Do relácie boli pozvaní hostia významných politických subjektov, ktoré majú možnosť ovplyvňovať životy občanov svojimi politickými rozhodnutiami. Za určitú slabinu môžeme v niektorých prípadoch považovať výkon moderátora, aj keď treba povedať, že momentálne nie je na Slovensku možnosť širšieho výberu televíznych moderátorov, ktorí by zvládali túto náročnú úlohu vo verejnoprávnom priestore. Ako sme konštatovali aj pred rokom, je na vedení spravodajstva RTVS, aby našlo alebo vychovalo kvalitných verejnoprávných moderátorov.

Medzi divácky najúspešnejšie programy STV patrí aj naďalej *Občan za dverami*, ale v roku 2021 mala slabšiu sledovanosť ako v roku 2020, mierne klesol záujem divákov aj pri relácii *Reportéri*. Príčiny musí analyzovať vedenie RTVS. Televízia denne vysielala *Počasie a Správy v slovenskom posunkovom jazyku*. Redakcia Spravodajstva a aktuálnej publicistiky pripravovala aj naďalej veľmi kvalitné programy *Slovensko v obrazoch* a *Svet v obrazoch*, ale aj tu vidíme ubúdanie divákov. Novou reláciou je *Správy bez kravaty*.

V roku 2021 RTVS Slovenská televízia aj naďalej vysielala dve diskusne relácie *Večera s Havranom* a *Do Kríža*. Rada RTVS niekoľkokrát upozornila vedenie RTVS, že vo verejnoprávnom priestore chýbajú ďalšie analytické, spoločensko-politické relácie a vedenie RTVS by mala uvažovať aj nad tým, ako dať priestor tým mimoparlamentným stranám, ktoré dostali od štátu finančný príspevok podľa výsledkov volieb. Po dlhšej pauze bola obnovená relácia *Silná zostava* s novou moderátorkou. Na obrazovke táto relácia nemá výraznú sledovanosť, naopak, na webovej stránke má značné množstvo fanúšikov.

Aktuálny týždenník *Kultúra.sk* v roku 2021 výrazne prepadla v sledovanosti.

Rozhlasové vysielanie – ostatné relácie

V rámci aktuálnej publicistiky rozhlas vysiela každý deň reláciu *Z prvej ruky*. Táto analytická relácia má veľkú konkurenciu, v tom istom čase na najpočítvanejšom rádiu vysielajú podobnú reláciu, bez nutnosti dodržať základné princípy verejnoprávnosti. Napriek tejto konkurencii relácia má pevné miesto, ako aj relácia *K veci*, ktorá tiež pravidelne reflektuje na všetky aktuálne témy. *Sobotné dialógy* poskytujú dostatočný priestor pre parlamentnú koalíciu aj opozíciu. Prvá sobota v mesiaci v tejto relácii aj naďalej patrí predsedovi vlády.

Zahraníční spravodajcovia

Na Slovensku sa jednoznačne najviac zaoberá s dianím v zahraničí RTVS, ale to je prirodzenou úlohou verejnoprávneho vysielateľa. Verejnoprávna inštitúcia má vynikajúcich spolupracovníkov v zahraničí. Počet zahraničných spravodajcov a spolupracovníkov je porovnateľné s českou televíziou a rozhlasom. Veľký rozdiel je však v tom, že české verejnoprávne médiá vysielajú do sveta vlastných redaktorov, zabezpečia im život na úrovni danej krajiny. Pracujú v bezpečí a v pohode oproti redaktorom RTVS, ktorí sú väčšinou platení podľa výkonu. Je znepokojujúce, že z desiatich spravodajcov v zahraničí RTVS má iba dvoch redaktorov v internom stave, je to veľká neistota pre spolupracovníkov aj pre samotnú inštitúciu.

web

RTVS postupne buduje webovú spravodajskú stránku www.spravy.rtvsk, ktorá momentálne obsahuje predovšetkým materiály z televízneho a rozhlasového spravodajstva. Na samostatný obsah by weboviny potrebovali predovšetkým výraznejšiu finančnú injekciu a oveľa viac spolupracovníkov.

Riziká spravodajstva a publicistiky RTVS

V materiáli *Informácia o zahraničných spravodajcov RTVS* zo 16.12.2021 vedenie sekcie konštatovalo: „Na Slovensku, na rozdiel od Českej republiky, predovšetkým v dôsledku finančnej podvyživenosti verejnoprávných médií, ako aj častým politickým zásahom do rozhlasu i televízie v minulosti, nastala situácia, že neexistuje kontinuita kvalitných, vyspelých novinárskych osobností. Veľmi často do redakcie prichádzajú mladí, hoc i talentovaní ľudia, ktorí časom odchádzajú. Konkurencia im vie ponúknuť lukratívnejšie zmluvy s vyšším finančným ohodnotením“. V materiáli *Koncepcia riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018-2022* pri spravodajstve stojí: „Nútné je personálne posilnenie tímu redaktorov a editorov a zmeniť pomer internistov a externistov tak, aby boli vo výraznej prevahe kmeňoví zamestnanci.“

Najväčším rizikom spravodajstva a publicistiky v RTVS je ľudský faktor. Aj v roku 2021 bola značná fluktuácia, odchádzali kvalitní redaktori z RTVS do konkurenčného prostredia. Úplne zlyhanie vedenia spravodajstva na začiatku Putinovej vojny voči Ukrajine iba potvrdilo, že vedenie RTVS sa musí oveľa viac starať o ľudský faktor, vynakladať oveľa viac finančných prostriedkov na zabezpečenie spravodajstva a publicistiky v RTVS.

NÁRODNOSTNÉ VYSIELANIE

Programový koncept RTVS na rok 2021 zaradil národnostné vysielanie medzi základné priority verejnoprávnej inštitúcie.

V roku 2021 vedenie RTVS navýšilo z vlastných zdrojov rozpočet Sekcie národnostného vysielania o 300 tis. €. Vďaka tomu sa podarilo zabezpečiť 1. fázu novej *Koncepcie národnostného vysielania rozhlasu a televízie Slovenska*, ktorú vypracoval

manažment ešte v roku 2020. **Napriek pandemickej situácii sa podarilo zabezpečiť vytýčené ciele tejto rozsiahlej reformy na rok 2021.**

Výrazná zmena sa dosiahla predovšetkým v televíznom vysielaní. Od septembra sa zdvojnásobil vysielací čas, na Dvojke sa zaviedol pravidelný ranný blok pre národnosti. S tým vedenie RTVS vyriešilo dlhoročný problém, a zabezpečilo pevný a stály vysielací čas na obrazovke STV pre národnosti. Nové programy predstavujú už pestrejšiu paletu žánrov, ale ešte stále chýbajú napríklad detské programy v jazykoch národnostných menšín alebo publicistické relácie pre menšie národnosti. Interné prostredie každodenným ranným blokom v televíznom vysielaní už dosiahlo svoj strop možností. Veľkou výzvou na ďalšie roky bude rozšírenie interného personálu v Bratislave aj v Košiciach. Kvôli rozmanitosti národností na Slovensku, redakcie musia získať aj ďalších spolupracovníkov a to aj v externom prostredí.

V rozhlasovej časti národnostného vysielania bola najdôležitejšia úloha na rok 2021: spustenie maďarskej verzie samostatnej webovej stránky. Podľa predstáv vedenia národnostného vysielania je to pilotný projekt aj pre ostatné národnosti, ale podľa Rady RTVS by národnosti už teraz mohli mať miesto na fungujúcej webovej stránke bez väčších investícií.

Poľa prieskumu v roku 2021 Rádio Patria si udržalo politickú neutralitu, a je predpoklad, že jednotlivé názorové skupiny v národnostnom spoločenstve na tejto platforme dostávajú primeraný priestor a dokonca sa navzájom aj počúvajú. Tento fakt môže pomôcť pri komunikácii v národnostnom spoločenstve. Televízne vysielanie, vďaka titulkovaniu, poskytuje možnosť a šancu na vzájomné spoznanie medzi majoritou a minoritou.

V roku 2022 sa národnostné vysielanie aj v televíznom, aj v rozhlasovom vysielaní musí vyrovnať predovšetkým s personálnymi otázkami a na 2. fázu reformy potrebuje tento segment vysielania aj adekvátne finančné prostriedky.

ŠPORT

Čísla sledovanosti a podiel na vysielacom čase športového obsahu svedčia jednoznačne o tom, že šport už dlhodobo patrí k dominantám programu najmä v televíznom, a v menšej miere i v rozhlasovom vysielaní RTVS. Aj preto si táto sekcia vybuďovala za roky kvalitu svojho manažmentu, podporu pri zostavovaní rozpočtu a najmä mimoriadne profesionálne disponovaný tím komentátorov a redaktorov. V programovom koncepte na rok 2021 síce figuroval plán na spustenie novej programovej služby Šport (odložený z roku 2020), no i tak sa počítalo v priebehu roku vysielanie športu predovšetkým na Dvojke. K tomuto prelomovému kroku, po ktorom dlhodobo volali nielen manažmenty RTVS ale aj Rada RTVS, došlo napokon v závere roku 2021 (20. december), takže táto programová služba nemala veľa priestoru výraznejšie zasiahnuť do celoročného vysielania. No nielen tým bol rok 2021 šport na obrazovkách RTVS výnimočný.

Kým v roku 2020 sme zaznamenali výrazný pokles vo vysielaní športu (takmer na 60% oproti plánu) v dôsledku pandémie, rok 2021 to v plnej miere vynahrádil. I keď aj počas neho sme zaznamenali viaceré obmedzenia, priniesol niekoľko významných udalostí – MS v hokeji, futbalové EURO, odloženú letnú olympiádu v Tokiu, preteky zjazdového lyžovania, Tour de France a popri tom súťaže domácej futbalovej a hokejovej ligy. Okrem tradičných, najpopulárnejších športoch zaradila RTVS do vysielania aj prenosy z atletiky, jazdeckých športov, zápasov hádzanej, tenisu, basketbalu či volejbalu a mnohé iné. Treba konštatovať, že i keď rok 2021 bol z pandemického hľadiska pokojnejší a RTVS bola meniacu sa situáciu (nepredvídateľné rozhodnutia o zrušení či spustení športových podujatí, čo sa prejavilo najmä v závere roka) pripravená, vedenie Sekcie sa s ňou dokázalo vysporiadať. RTVS priniesla v roku 2021 dostatok kvalitného športového obsahu.

Okrem športových prenosov ponúkla Sekcia športu viaceré pôvodných dokumentov o významných športových osobnostiach a počas hokejových majstrovstiev sveta uviedla nový

zábavný program – talkshow Citronáda s Richardom Lindtnerom, ktorý sa dočkal priaznivej diváckej odozvy.

Prelomovým bol rok 2021 najmä z dôvodu štartu už štvrtej programovej televíznej služby RTVS – : ŠPORT. Hoci bola táto služba koncepčne a technicky takmer naplno pripravená už v predchádzajúcom roku, objektívne príčiny v súvisi s pandemiou zabránili jej spusteniu. Športový obsah svojou ťažkou plánovateľnosťou roky deštruoval programový koncept Dvojky a samostatný športový okruh umožní jasnú profiláciu ostatných okruhov a ich pevnú vysielaciu štruktúru. Z pohľadu roku 2021 je jeho vysielanie ťažko hodnotiť – vysielal iba niekoľko záverečných dní v roku – a navyše športové prenosy, ktoré mali byť jeho ťahúňom, postihli pandemické opatrenia. Dva dni pred začiatkom bol vo Švajčiarsku zrušený hokejový turnaj o Spenglerov pohár, z ktorého mal Šport odvysielať 11 priamych prenosov a MS hokejistov do 20 rokov sa po rozohratí šampionátu v Kanade skončili predčasne po troch hracích dňoch vzhľadom na šíriaci sa koronavírus medzi jednotlivými výpravami. V každom prípade však treba štart programovej služby šport privítať v presvedčení, že si udrží pevné miesto v štruktúre televízneho vysielania RTVS.

Rada RTVS na svojich zasadnutiach pravidelne vyhodnocovala zabezpečenie a vysielanie športu v RTVS (najmä pri významných športových udalostiach) a zväčša konštatovala jeho vysokú profesionalitu a kvalitu komentátorských výkonov.

ROZHLASOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Slovenský rozhlas ako médium verejnej služby potvrdil aj v roku 2021 svoju stabilnú pozíciu na trhu, týždenne si vysielanie niektorého z jeho rádii zaplo viac ako 1,6 milióna poslucháčov vo veku 14 až 79 rokov. Denne to bolo takmer 900.000 poslucháčov s podielom na trhu viac ako 26,6 percenta.

RÁDIO SLOVENSKO

Rádio Slovensko pokračuje posledné tri roky v trende stabilnej počúvanosti na úrovni 26 percent. Rozhlasovej stanici však klesol podiel na trhu a to medziročne o 1,2 percenta. V súboji s komerčnými stanicami stráca Rádio Slovensko medzi mladšími poslucháčmi, jeho doménou sú starší poslucháči v cieľovej skupine 35 až 79 rokov, kde stanica dosiahla najväčší podiel na trhu – 21,8 percenta, čo je viac ako pätina celého rozhlasového trhu na Slovensku.

Dlhodobou je Rádio Slovensko druhou najpočúvanejšou rozhlasovou stanicou na Slovensku. Ťažisko programovej skladby Rádía Slovensko stojí predovšetkým na spravodajstve, publicistike a športe. Programový profil ďalej dopĺňajú viaceré náboženské relácie či vysielanie bohoslužieb a priestor dostáva aj rozhlasová zábava v podobe viacerých zábavníkov. Dôležitou zložkou programu je slovenská hudba, podiel slovenskej hudobnej produkcie v Rádiu Slovensko v roku 2021 mesačne presahoval 36 percent. Slovenskú hudbu Rádio Slovensko programovo podporovalo aj sobotnou reláciou Naša hudba či vytváraním vysielacieho priestoru pre prezentáciu pesničkovej súťaže Košický zlatý poklad na jeseň 2021.

V spravodajstve i aktuálnej publicistike Rádía Slovensko dominovali v roku 2021 informácie týkajúce sa pokračujúcej celosvetovej pandémie Covid-19. Popritom priniesla stanica celú škálu udalostí, podujatí, výročí, relácií či projektov spojených s aktuálnym dňom.

K dominantám vysielania sa určite zaradila návšteva pápeža Františka na Slovensku vrátane odvysielania priamych prenosov bohoslužieb z Prešova a z baziliky v Šaštíne 14. a 15. septembra. Stanica pripomenula poslucháčom aj 95. výročie rozhlasového vysielania na Slovensku letným seriálom a odvysielaním galaprogramu k výročiu v priamom prenose. Významný priestor dostala vo vysielaní osobnosť slovenskej hudobnej legendy Miroslava Žbirku v súvislosti s jeho úmrtím. Pripomenulo ho množstvo programov, vrátane relácie Laca Lučeniča Naša hudba – Roky a dni s Mirom Žbirkom a tiež širšie nasadenie jeho piesní vo vysielaní.

Z najvýznamnejších výročí priniesla stanica poslucháčom informácie, diskusie či relácie o výročí Nežnej revolúcie, k storočnici narodenia Alexandra Dubčeka, storočnici úmrtia P. O. Hviezdoslava, ale aj pripomenutie tragédie jadrovej elektrárne Černobyl' spred 35. rokov. Stanica nezabudla ani na témy spolupatričnosti a pomoci a to v letnom projekte Rádio Slovensko Slovensku. Predstavenie vybraných miest na Slovensku bolo spojené s charitatívnou zbierkou. Záujem poslucháčov si získal aj literárny projekt 321 slov – literárne šortky poslucháčov Rádia Slovensko so zameraním na hľadanie literárnych talentov.

Tradične veľmi silné bolo programové pokrytie sviatkov Veľkej noci a Vianoc. Bohatosť a pestrosť oboch sviatočných vysielacích štruktúr ocenila pri hodnotení vysielania aj Rada RTVS v rámci pravidelných zasadnutí.

Významné výkony podávala v roku 2021 športová redakcia v živých prenosoch z hokejovej olympijskej kvalifikácie a ME vo futbale.

Pokles počúvanosti zaznamenalo v roku 2021 Rádio Slovensko v nedeľnej vysielacej štruktúre. Pre nasledujúce obdobie tak vyvstáva úloha jej úpravy či prípadnej zmeny. V diskusiách k tejto téme zaznela aj požiadavka využiť na komunikáciu s poslucháčmi a zistenie ich preferencií mapováciu štúdiu. V prípade nedeľnej vysielacej štruktúry by si inováciu a oživenie zaslúžili aj relácie z oblasti zábavy.

Predhádzajúce dva roky pandémie preverili pripravenosť a schopnosť rozhlasového spravodajstva a aktuálnej publicistiky reagovať na turbulentný vývoj v spoločnosti. S mimoriadnym nasadením a entuziazmom svoju úlohu zvládli, Rada RTVS v rámci pravidelných hodnotení k rozhlasovému spravodajstvu nevzniesla zásadné pripomienky. Vzhľadom k ďalším európskym a globálnym výzvam v roku 2022 bude mať pre stabilizáciu a rozvoj rozhlasového spravodajstva a aktuálnej publicistiky zásadný význam ich posilňovanie a to tak v personálnej, finančnej aj technologickej oblasti.

Programový koncept vysielania splnilo Rádio Slovensko v roku 2021 podľa schválených parametrov.

RÁDIO REGINA

Na rozdiel od Rádia Slovensko počúvanosť Rádia Regina zaznamenáva od roku 2018 viditeľný pokles (medziročne o 0,9 percenta), rovnako klesá aj podiel na trhu – medziročne o pol percenta. U Rádia Regina prevažujú podobne ako u Rádia Slovensko starší poslucháči, podľa vzdelanostnej analýzy najmä ľudia so základným a stredoškolským vzdelaním a z hľadiska miesta bydliska sú to vo výraznej miere vidiecki poslucháči.

Rádio Regina je druhou plnoformátovou programovou službou Slovenského rozhlasu. Ako mainstreamová rodinná rozhlasová stanica sa zameriava hlavne na život a pokrytie jednotlivých regiónov, tak ako to prezrádza už označenie jednotlivých Regín – Západ, Stred a Východ.

Opatrenia proti šíreniu pandémie Covid-19 zasiahli v roku 2021 do vysielania Rádia Regina. Regina Západ musela zastaviť plánované výroby viacerých relácií, napríklad Zvony nad krajinou a Na vlastné nohy. Zrušených bolo tiež niekoľko letných hudobných festivalov.

Na obmedzenia účasti veriacich na bohoslužbách počas pandémie reagovalo Rádio Regina ich mimoriadnym vysielaním v pracovných dňoch od pondelka do piatku.

Napriek viacerým obmedzeniam spojeným s pandemiou dokázalo Rádio Regina v každom zo svojich štúdií plnohodnotne pokrývať vysielanie tak v spravodajských i publicistických reláciách, ako aj v špecificky regionálnych programoch či projektoch. Už tradične bolo Rádio Regina aj v roku 2021 silné v pokrývaní ľudovej hudby, folklóru a tradícií. Rovnako tém z oblasti pôdohospodárstva, cestovného ruchu či kultúry a umenia. Významné miesto v profile Rádía Regina zastávajú tiež rozhlasové hry, seriály a rozprávky.

Z nových projektov zaradila Regina Západ v roku 2021 do vysielania rubriku Zo života krajských miest, cieľom je pravidelne informovať o dianí v štyroch sídlach samosprávnych krajov na západe Slovenska. Rádio Regina Stred k jubileu Slovenského rozhlasu pripravilo trojhodinové živé vysielanie k Kráľovej hole. Vo fičroch či dokumentoch predstavilo významné osobnosti – napríklad katolíckeho kňaza a misionára Vendelína Javorku, prvú blahoslavenú Slovenku Cecíliu Schelingovú či vynikajúcu herečku Naďu Hejnú. Z produkcie Rádía Regina Východ zaujal 30-dielny seriál o vzniku Múzea moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach či priame prenosy k rubrike Šľachtické rody východného Slovenska. Prúdové vysielanie Rádía Regina Východ sa ani počas pandémie nemenilo, štúdio ho odvysielalo v pôvodnom publicistickom nastavení vrátane hostí naživo.

Úlohou Rádía Regina pre najbližšie obdobie by mala byť snaha stabilizovať svoju poslucháčsku základňu a zastaviť pokles počúvanosti. Dôležité je pritom zachovať doterajšie už spomínané programové dominanty stanice, ktoré sú piliermi tejto programovej služby. Kľúčové bude kvalitnejšie, nápaditejšie a inovatívnejšie spracovanie tém a relácií. Rovnako tiež podpora poslucháčov pri orientácii v ponuke programov, najmä v podobe odkazov na premiéry a mimoriadne autorské výkony.

Rádio Regina naplnilo programový koncept vysielania podľa schválených parametrov.

RÁDIO DEVÍN

Tohto roku päťdesiatročné rádio Devín, cieľavedomo vyprofilované ako rozhlasová platforma na prezentáciu umenia a kultúry, si hneď na úvod za všetko, čo pretieklo na jeho vlnách k poslucháčom vnímavým na umelecké slovo, klasickú hudbu i kultúrnu publicistiku, zaslúži veľkú gratuláciu. V roku 2021 podarilo redaktorom tejto „kultúrnej bašty“ udržať svoju výnimočnú pozíciu v komerčnom mediálnom prostredí pri stabilnom stave počúvanosti (1,9%). Treba oceniť, že pozornosti rádia neunikla žiadna spoločenská či kultúrna udalosť, ktorá sa na Slovensku konala. Rovnako ako významné výročia, dátumy narodenia či úmrtia osobností pôsobiacich v oblasti umenia a kultúry. Festivaly, prestížne súťaže, premiéry či koncerty sa na Devíne dočkali propagácie, zhodnotenia, či priameho prenosu.

Prúdové vysielanie, ktoré má poslucháčov stanice správne „naladiť“, sa aj v roku 2021 striedalo s premiérami publicistických relácií, blokov kvalitnej modernej či klasickej hudby, premiér fičrov, esejí, humoristických relácií, čítaní na pokračovanie, dramtizácií, pôvodných rozhlasových hier malého i veľkého formátu, či seriálov. Rádio Devín nezabúdalo ani na svojho detského či mladého poslucháča a okrem osvedčeného autorského zázemia dávalo priestor aj mladým začínajúcim autorom.

Ťažko povedať, čo patrilo k plusom vysielania na tomto okruhu. Či operné Rádio Devín, alebo dramatické, dokumentárne či diskusné. Jednoznačným plusom sú stále reprízy kvalitných nahrávok zo Zlatého fondu Slovenského rozhlasu.

Samozrejme, že v rozhovoroch s tvorcami jednotlivých relácií sa nájdu aj mínusové body, ktoré ovplyvňujú kvalitu ich práce, ale **v celkovom hodnotení možno konštatovať, že Rádio Devín v roku 2021 naplnilo svoje deklarované programové ciele.**

RÁDIO FM

Pri čítaní charakteristiky Rádia_FM na jeho stránke si nemožno nevšimnúť vyhlásenie: „Nechceme byť najpočúvanejšie, ale najpočúvateľnejšie rádio na Slovensku.“

Výskum počúvanosti Rádia_FM síce medziročne priraduje stabilne okolo 6%, čo sa však týka najpočúvateľnosti je zrejme, že sa o to snaží. A to nie podliezaním pomyselnej latky, ale nastavením náročného hudobného formátu a tém, prezentovaných v hudobno-slovných reláciách.

Na „EFEMKU“ sa dá počúvať kvalitná hudba domácej i zahraničnej scény i zaujímavosti, ktoré sa odohrávajú v našom i svetovom kultúrnom priestore. Nie že by sa z neho vždy ozýva „pohoda“, aj keď skvelý festival s týmto názvom je strategickým partnerom Rádia_FM. K tejto rozhlasovej značke neodmysliteľne patrí aj súťaž Radio Head Awards, ktorej „hlavou“ je rovnako Rádio_FM.

Pri podrobnejšom hodnotení „FM relácií“ tohto vysielacieho okruhu, (Filmopolis_FM, Mixtape_FM, Kultový album_FM, History Check_FM, Na ceste_FM, či Čierna labuť_FM... atď... by sme určite dokázali urobiť rebríček TOP desiatich najpočúvateľnejších programov.

RÁDIO PYRAMÍDA

Tak, ako je jednoznačný a čitateľný geometrický tvar pyramídy, tak sa z celkového pohľadu javí aj digitálne vysielanie vysielacieho okruhu nesúceho jej pomenovanie. Má výstižné motto „História zapísaná do zvuku“. V piatich poschodiach tejto rozhlasovej pyramídy (publicistika, klasická hudba, humor, literatúra a dráma, alebo aj folklór a pop) si poslucháč, ktorý sa rád vracia do histórie, môže nájsť naozajstné poklady slovesného a hudobného umenia z rozhlasovej produkcie. Architektúre jednotlivých blokov, z ktorých je dvojhodinová skladačka zostavená, nemožno nič vyčítať. Vymenovávať konkrétne tituly z roku 2021 by bolo nosením piesku do púšte.

Silnou stránkou toho rozhlasového konceptu je istotne aj fakt, že svoju PYRAMÍDU strážia také „rozhlasové sfingy“, akými sú redaktori a redaktorky Marián Grebáč, Melánia Puškášová, Tamara Chlebová, či Marián Minárik, pričom je toto prirovnanie použité vo všetkej úcte a obdive k ich dlhoročnej rozhlasáckej práci.

Máme jediné odporúčanie, aby sa pri budovaní budúcnosti rozhlasového vysielania nikdy nezabúdalo na jeho históriu a klasické diela, ktorým, ako dokazuje tento vysielací okruh, vo väčšine prípadov zub času vôbec neublížil.

RÁDIO JUNIOR

Pri celkovom hodnotení toho digitálneho rozhlasového okruhu ide v podstate o two women show dvoch kúzelníckych redakcií Rozálie Vlaskovej a Veroniky Dianiškovej. Aj keď v roku 2021 to už nebola celkom pravda. V jedenástom roku vysielania Rádia Junior im prišiel na pomoc aj dlho očakávaný maskot – škriatok Breptík. Tento rozhlasový výmyselník má dvoch otcov, ktorými sú výtvarník Igor Derevenec a herec Ondrej Lenárt. Ich spojenie sa vydarilo a Breptík sa stal skvelým „parťákom“ vysielania pre juniorov.

Ak sme dve juniorské redaktorky nazvali, že sú kúzelníčky, treba povedať, že čarovný klobúk, z ktorého do svojho desaťhodinového bloku vyťahujú rozprávky, rozprávkové hry, čítania na pokračovanie, publicistiku, ale aj hudbu pre deti, akoby nemal dno. Nakoniec, tvorbe pre deti sa rozhlas na Slovensku venuje od svojho založenia a rozhlasový archív je plný skvelých autorov, interpretov, hudobných skladateľov, majstrov zvuku a režisérov, ktorí sa podieľali na jeho budovaní. Svojou pôvodnou „troškou“ okrem archívnych diel prispievajú aj Rozália Vlasková a Veronika Dianišková. Nebola by to iba tá troška, ak by RTVS s dotáciou pre juniorov „netrochárčil“. Pretože toto rádio, ako to deklaruje aj na svojej graficky pútavej stránke, naozaj ponúka detskému a mládežníckemu poslucháčovi zmysluplný, bezpečný a kvalitný obsah. A to je v týchto časoch naozaj hodné ocenenia.

RÁDIO LITERA

„Na počiatku bolo slovo“... a to slovo je v rádiu. Dvadsaťštyri hodín, doprevádzané príjemnou hudbou. Poslucháčom, pre ktorých nie je literatúra terra incognita, ale naopak, radi objavujú pútavé priestory príbehov, hĺbku myšlienok a vrcholy umeleckého majstrovstva, je toto digitálne rádio skvelým sprievodcom vo dne i v noci.

Každodenná dramaturgia do bodky napĺňa programový koncept svojej Litery a treba iba dúfať, že za slovom, ktoré vraj bolo na počiatku, nikdy nepríde posledná bodka.

RÁDIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Rádio s poslaním informovať o spoločenskom, politickom a kultúrnom dianí na Slovensku v piatich svetových jazykoch má premiérový priestor 30 minút denne. Napĺňanie programového zadania je problematické kvôli personálnej a finančnej poddimenzovanosti. **Pre úspešnú reprezentáciu Slovenska v tomto segmente je potrebné čím skôr urobiť adekvátnu nápravu.**

VYHODNOTENIE PLNENIA ZÁKONNÝCH POVINNOSTÍ VO VYSIELANÍ RTVS

Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov:

Rada RTVS na základe predložených informácií a štatistík o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska plnil v roku 2021 svojim vysielaním štyroch televíznych programových služieb a deviatich rozhlasových programových služieb ustanovenia § 3 zákona č. 532/2010 Z. z. o poslaní RTVS, ako aj ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. o hlavnej činnosti RTVS.